

»Novi list« izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Pouredništvo in podružnica uprave Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 39-08. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Novi list

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Oglasi trgovski po 1 liru; osmrtnice, poroke, poslane, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

ŠTEV. 46.

V GORICI, ČETRTEK 13. NOVEMBRA 1930.

LETO II.

Tedenski koledarček.

14. novembra; petek: Jozafat Kunčević, škof, mučenec; Serapion, mučenec. — 15., sobota: Leopold (Levko), kralj; Jedert, devica. — 16., nedelja: 23. pobinkošna nedelja. Otmar; Neža (Janja) As. — 17., ponedeljek: Gregorij Čudodelnik, škof. — 18., torek: Odon, opat; Roman, mučenec. — 19., sreda: Elizabeta, kraljica; Poncijan, papež. — 20., četrtek: Feliks (Srečko) Val.

V četrtek dne 20. novembra je mlaj; mrzlo, veter.

Novice.

Kraljev rojstni dan.

V torek 11. t. m. je Nj. Vel. kralj Viktor Emanuel III. praznoval svoj rojstni dan. Po vsej državi so radi tega bila javna in druga poslopja v zastavah in zvečer razsvetljena. Od vseh strani, in tudi iz naše dežele, je prejel vladar številne pristrčne čestitke.

Rudarska usoda.

Prejšnji teden se je v premogovniku v Millfieldu v ameriški državi Ohio pripetila zopet podobna nesreča kot pred kratkim v Nemčiji. Zasulo je 300 rudarjev. Od teh so jih 170 rešili, ostali so zgubljeni. Ta je že tretja podobna nesreča v najkrajšem času.

Protifašisti.

Uradni dopisni urad »Stefani« sporoča, da so oblastva par dni pred obletnico pohoda na Rim, zagrabila kakih 20 oseb iz Zgornje Italije, ki so pripravljale v zvezi s protifašisti v Parizu zločinska dejanja proti fašistovski vladi. Vse zaprte bo sodilo izredno sodišče.

Zdravilišče na Trnovem.

V petek zjutraj se je posebna komisija odpravila z goriškim prefektom na trnovsko planoto, in sicer na Krnico. Tu je vremenoslovec Eredia z vremenoslovnimi podatki dokazal, da je to najpripravnější kraj za bolne na pljučih. Natančno pa še niso dooločili zemljišča, kjer naj bi se dvigalo novo zdravilišče, ki bo stalo 60 milijonov lir.

Iz Trsta do Miramara.

Tržaška občina namerava olepšati obalo od Barkovelj do Miramara. Od Barkovelj do Čedasa že pelje lepa obrežna cesta, obdana z nasadi. Zdaj bodo razširili še cesto iz Čedasa do Miramara. Široka bo menda 27 metrov. Stroški za cesto in nasade bodo znašali okoli dva milijona lir. Občina si bo denar izposodila. Če se delo izvede, bo zaposlenih okoli 300 delavcev.

Dr. Maček se je vrnil.

Pred tedni smo poročali, da je voditelj bivše Radičeve stranke dr.

Vladimir Maček odpotoval iz Zagreba v inozemstvo. Sedaj javljajo listi, da se je dr. Maček po tritedenskem zdravljenju v Karlovih Varih na Češkem vrnil v Jugoslavijo.

Dva kardinala umrla.

V petek je umrl kardinal nadškof v Florenci Alfonz Marija Mistrangelo, star 78 let. Komaj 38 let star je že postal škof v mestu Pontremoli. 1899. je bil ustoličen na nadškofijsko stolico v Florenci. V začetku svetovne vojne mu je papež podelil kardinalski klobuk. — Isti dan v petek je umrl še en kardinal, namreč Aleksij Charost, nadškof v francoskem mestu Rennes. Imel je 70 let. Malo pred svetovno vojno je postal škof v mestu Lille. Ko je divjal vojni vihar preko njegove škofije, se je izkazal za pravega pastirja svoje črede. L. 1922. mu je Pij XI. dal kardinalsko čast. Na novem mestu se je rajni cerkveni knez zelo zavzemal za socialne ustanove.

Za šoferje.

Tržaški župan je sklenil, da odločno izvede vladno naredbo, po kateri morajo biti vsi javni avtomobili po predpisih pobarvani. V višini okenc bo vsak avtomobil obdajal 4 cm širok rdeč trak. Nadalje mora avtomobil pod okencem nositi ime lastnika. Ker odloča občina, s kakšnimi barvami se napisi izvedejo, morajo lastniki predložiti kolkovano prošnjo s podrobnim popisom barv. Avtomobili, ki ne bodo pravilno pobarvani, ne bodo po 31. decembru smeli voziti po mestu.

Tolminska gimnazija.

Zadnjič smo poročali, da so šolska oblastva tolminsko gimnazijo zaprla in da se bo otvorila kmetijska šola. Zdaj je pa prišel ministrski odlok, naj se gimnazija to šolsko leto še ne ukine.

Nov župnik.

V nedeljo je bil v Gorici slovesno vstoličen novi župnik v duhovniji pri sv. Roku (Podturnom) č. g. Franc Marega.

Minister Facta — umrl.

5. novembra zjutraj je umrl v Rimu na posledicah sladkorne bolezni bivši ministrski predsednik Facta. Rajnik, po poklicu odvetnik iz Pinerola, se je že od l. 1892. dalje udeleževal političnih borb. Pripadal je Giolittijevi liberalni stranki in zastopal turinsko volivno okrožje. Bil je večkrat minister. 29. februarja 1922. je sprejel ministrsko predsedstvo. Na tem mestu je ostal do 30. oktobra 1922., dokler ga ni fašistovski pohod na Rim vrgel z vlade. Facta je bil politik brez odločnosti in brez državniške sposobnosti, sicer pa dober in vljuden človek.

12. mednarodna umetniška razstava v Benetkah je bila te dni zaključena. V teku šestih mesecev je obiskalo razstavo 200.000 oseb. Prodali so za 1.400.000 lir slik, vstopnina je pa vrgla 680.000 lir. Prvo nagrado je prejela slika z napisom »Incipit ordo novus« (Pričenja se nov red). Slika predstavlja vodjo fašizma Mussolinija, ki jaše na belcu na čelu črnih srajc proti črnemu zmaju. Množice, ki mu delajo ob strani špalir, padajo na kolena. Poročali smo že, da je na razstavi dosegel lep uspeh tudi slovenski umetnik Kralj. O razstavi se je dosti govorilo. To se vidi že iz tega, ker je Udruženje kritikov v Milanu razpisalo 5000 lir nagrade za najboljšo oceno o razstavi.

Tržaško posojilo.

Dne 1. novembra se je vršilo žrebanje posojila tržaške občine iz leta 1899. Izžrebane so bile teče obveznice: 1855, 1819, 881, 1472, 1168, 1241, 829, 2123, 531, 1149, 718, 1754, 1936, 1911, 952, 523, 1, 1951 in 1410. Izžrebane obveznice bo izplačala mestna blagajna 15 dni po žrebanju, in sicer 108 lir za 100 lir nominalne vrednosti v lire izpremenjenih obveznic in 60 lir za 100 kron neizpremenjenih obveznic.

Mirovna šola.

V Parizu so otvorili te dni novo mirovno šolo, ki naj postane visoka šola za zunanjo politiko. Namen šole je, da s predavanji pridobi mladino za mirno reševanje vseh sporov med narodi.

Za potresno ozemlje.

Zadnjič smo poročali o močnem potresu, ki je v pokrajini Marke zahteval večje število človeških žrtev in napravil mnogo škode. Ministrski svet je sklenil dati prizadetim krajem 30 milijonov lir za pomoč. Tudi bodo dobili zasebniki podpore, da vzpostavijo porušene in popravijo poškodovane stavbe. Predviden je tudi odbris davkov.

Volčja nadloga.

V nekaterih krajih Srbije so se pojavile že sedaj trume volkov. V vasi Kuršumliji so zverine udrle v hlev posestnika Krste Šarića, čeprav je bilo dvorišče obdano z visokim zidom. Izgrebli so pod zidom veliko luknjo in prišli skozi njo do ovc ter jih zaklali 50. V Vukojevcu je neki kmet zasačil volkove, ravno ko so se gostili z njegovim teletom. Šel je po puško in ubil enega volka, dva pa ranil. Kmetje zahtevajo od oblastev pomoč proti krvoločnim zverem.

Hiše v Trstu.

Koncem lanskega leta je bilo v Trstu 13.361 hiš s 55.229 stanovanji in 207.825 sobami. Novih hiš so sezidali lani 90, največ v predmestjih.

Svetovavec

žepni koledar za gospodarje, trgovce, obrtnike in zadrage za l. 1931.,
je izšel v založbi KATOLIŠKE KNJIGARNE v GORICI.

Zahtevajte ga pri domačem trgovcu ali pa pišite ponj na naslov: Libreria Cattolica, Gorizia, Piazza Vittoria 11.

Smrt.

V Vojščici na Krasu je v ponedeljek ob petih popoldne umrl župnik č. g. Alojz Pavlin. Tri dni je bil bolan, pa ga je stisnilo. Rojen je bil v l. 1868. v Vipavi. Pastiroval je že 36 let. R. i. p.!

Nov doktor.

V ponedeljek dne 10. t. m. je promoviral na zdravniški visoki šoli v Modeni g. Franjo Mozetič iz Renč za doktorja vsega zdravilstva. Čestitamo!

Oj, te ženske!

V Kodanju, glavnem mestu Danske, so omožene ženske ustanovile poseben klub. Vanj se sprejmejo samo take ženske, ki opravičeno sumijo, da so jim možje nezvesti. Članice vlagajo v društveno blagajno posebno svoto, s katero plačujejo tajne agente, ki nadzorujejo nezveste zakonske može.

Nemčija se oborožuje.

Po verzajski mirovni pogodbi ima Nemčija pravico zgraditi 6 velikih vojnih ladij (križark) po 10 tisoč ton. Eno teh križark so Nemci že pred dvema letoma dogradili. Do l. 1936. hočejo zgraditi še dve taki ladji in se bodo lotili z delom četrte. Vsaka stane 300 milijonov lir.

Oživi in umre.

V francoskem mestu Pan je pred kratkim umrla neka gospa. Duhovnik je v cerkvi že pel »Libero«, kar se začuje iz rakve močno trkanje. Ko so si pogrebci odpomogli od prvega strahu, so dvignili pokrov in ženska je vstala iz rakve. Novega življenja se je pa le par dni veselila. Menda je čez tri dni od prestanega strahu umrla.

Schillacijev morilec — norec.

Tržaško deželno sodišče je v svoji razsodbi proglasilo za neumnega Miklavža Saliolo, ki je lansko leto novembra ustrelil tržaškega policijskega ravnatelja Schillacija. Razsodba ugotavlja, da ni komisar Saliola, ki je prišel v Sežano junija 1929., s svojo službo zadovoljil policijskega ravnatelja. Radi tega ga je ta najprej lahko kaznoval, pozneje pa dosegel njegovo premestitev v Grosseto. Dne 11. nov. se je Saliola zglasil pri Schillaciju, da vzame slovo in preda poslovni zapisnik. Schillaci je sprejel Saliolo s temle besedami: »Vi ste stopili v policijsko službo zato, da se odebelite.« Spričo tega je zagnal na tla Saliolov zapisnik. Radi globoke užaljenosti je ta zgubil pamet, poignil revolver in ustrelil svojega predstojnika v glavo. Svojega dejanja se ni zavedel in ker je bilo v Saliolovi rodbini že več sorodnikov živčno bolnih, je sodišče po podrobni preiskavi in opazovanju proglasilo Saliolo za neumnega in ga spravilo v norišnico.

Novi kardinali.

Proti koncu decembra bo papež najbrže sklical tajni konzistorij, kjer bo imenoval nove kardinale. Sedaj šteje kardinalski zbor komaj 60 članov namesto 70. V kardinale bo po-

višanih kakih 6 cerkvenih osebnosti, in sicer papeški nuncij v Španiji mons. Tedeschini, apostolski delegat na Kitajskem mons. Celso Constantini, Micara, nuncij v Belgiji in Fumasoni Bionki, nuncij v Washingtonu ter dva inozemca.

Bančne plače se ne znižajo.

Banco di Roma, ki ima v Trstu podružnico, je vložila na korporacijsko ministrstvo prošnjo, da sme svojim uradnikom znižati plače. Ministrstvo je prošnjo zavrnilo.

Najstarejša žena

v Jugoslaviji je gospa Spadićeva. Ima že 119 let ter je še popolnoma zdrava in čilega duha. Stara gospa je sestra črnogorske kraljice Milene.

Čuden par.

Pred sodnikom v znanem ameriškem vlemestu Chicagu sta stala te dni John Meyer in njegova žena Karolina. Ločiti sta se hotela. Na sodniško vprašanje sta povedala, da sta bila že večkrat razporočena, pa sta se zopet vzela. Težave je povzročilo samo, kolikokrat sta se že razporočila. On je trdil, da petkrat, ona pa, da šestkrat, in sicer radi mozeve krutosti.

Zaradi kokoši.

V neki vasi blizu Florence stanujeta dve kolonski družini ena poleg druge. Med družinama je že precej časa napeto razmerje. Največ so krive kokoši. Te dni so zopet putke brskale po sosedovem gnojišču. Vsa jezna pri drvi k lastnici kokoši soseda in se začne z njo prepirati radi brskanja. Med preprirom dvigne palico in počasi nasprotnico po glavi tako močno, da ji je prebila lobanjo. Tako so kokoši krive smrti ene in zapora druge hišne gospodinje.

Davek na samce.

V Jugoslaviji bodo vpeljali davek na vse neoženjene, bodisi moške bodisi ženske. Obenem je ministrski svet sklenil, da naj se oproste vseh davkov družinski očetje, ki imajo po devet otrok.

Naselniki.

V začetku tega meseca se je vkrcalo za v Libijo 123 kmetov iz okolice Trevisa. S pomočjo vlade se bodo naselili v plodni okolici Hin Zare. Ker so to prvi naselniki, jim je vlada dovolila prosto vožnjo.

Oberammergau.

28. septembra so se zaključile slo vite pasijonske igre v bavarskem Oberammergauu. Vseh predstav je bilo 78. K igram je prihitelo 350.000 obiskovalcev iz vseh delov sveta.

Veselje in žalost.

V družini Danieli v neki vasi blizu Padove je prišel na svet novorojenček. Rojstvo mladega potomca je staro mater tako prevzelo z veseljem, da jo je od same radosti zadela srčna kap. Zvečer je prišel domov njen mož, ded, ki je ugledal dolgoletno družico na mrtvaškem odru. Zgrudil se je od žalosti mrtev na tla.

Znižan proračun.

Nemški ministrski svet je sklenil, da zniža vojaški proračun za 7 milijonov mark. To svoto prištedijo s tem, da odpuste 397 višjih častnikov in uradnikov.

Za ribiče.

V ponedeljek 10. t. m. je bila v Trstu otvorjena pokrajinska šola za ribištvo. Prideljena je zavodu za pospeševanje male obrti.

Konfinacija na Grškem.

Po poročilih listov pripravlja sedanja Venizelosova vlada na Grškem zakonski načrt, s katerim hočejo za politične zločine uvesti kazni konfinacije, kakor je vpeljana pri nas.

Volitve na Koroškem.

Obenem z volitvami, v parlament, o katerih govorimo na drugem mestu, so se v nekaterih deželah Avstrije vršile tudi volitve v deželne zbore. V koroški deželni zbor, v katerem so socialni demokratje najmočnejša stranka, sta bila izvoljena tudi 2 poslanca slovenske manjšine.

Žitna bitka pred 100 leti.

Že pred 100 leti je imela Italija svojo žitno, pravzaprav gospodarsko bitko. »Onkraj Smolenska« na Napoleonom pohodu proti Moskvi je namreč podkralj Italije vojvoda Evgenij de Beauharnais (Boarnè) podpisal dekret, v katerem obljublja celo vrsto ugodnosti in nagrad vsem, ki bi poskrbeli, da dobe iz zemlje čim višje pridelke bodisi žita bodisi drugih sadežev (tudi sadja, oljk, itd.).

POSKUŠANI POŽIG V BOVCU.

V ponedeljek ob 9. uri zvečer so neznanu hudodelcu udrli v šolsko poslopje v Bovcu, polili po podu in po hištvu petrolej ter ga zanetili. V hiši, kjer je tudi obrtno-nadaljevalna šola, so se nahajale dve učiteljici in stara mati ene izmed njiju. Ženske so iz kuhinje čule ropot v I. nadstropju, kar se jim je zdelo ob tej pozni uri sumljivo. Pustile so takoj poslopje in hitele opozoriti učitelja, ko zagledajo med potjo, kako švigajo plameni v II. šolskem nadstropju. V hipu so bili obveščeni učitelj, orožniki in poveljnik milice, ki so se pognali proti šoli. Požar se je jel širiti, toda zastopniki oblastev in domačini so v kratkem pogasili ogenj, tako da znaša škoda k sreči le par sto lir. Medtem ko so nekateri dušili požar, so se drugi vrgli za zločince. Oblastva so jih zasledovala z največjo naglico v okolici Tolmina, Kobarida, Srpenice, Soče in Loga. Na mesto zločina so prihiteli med drugimi goriški kvestor in podkvestor ter pokrajinski fašistovski tajnik. Preiskava je dognala, da ima požig politično ozadje. Na našo žalost moramo ugotoviti, da gre zopet za zahrbtnen in temen političen zločin, ki ga trezni ljudje odločno obsojajo in ki je našemu ljudstvu le v škodo.

Kako je s politiko.

VOLITVE V AVSTRIJI.

Preteklo nedeljo so se vršile v Avstriji volitve v državno zbornico. Od ustanovitve republike ni še bilo burnejšega in važnejšega volivnega boja. To pot ni stala kakor doslej v ospredju borba med kršč. socialci in socialistnimi demokrati, temveč borba oboroženih »hajmverovcev« proti demokratskemu parlamentarizmu.

Hajmver, kar pomeni po naše bramba domačije, je bila do julija 1927. še šibka in ni imela nobenega vpliva na javno življenje Avstrije. Šele po komunističnem uporju julija 1927., ko je po dunajskih ulicah tekla kri in so podivjane množice naskočile in zažgale justično palačo, se je meščanstva in premožnih slojev lotil strah in so začeli očitno podpirati hajmverovce. Pri povesnih bojih je obležalo 90 mrtvih in 1000 ljudi je bilo ranjenih. Te številke in skrb, da se upori v bodočnosti ne ponovijo, je nagnilo industrijalce in veleposestnike, da so odprli mošnjičke in dali voditeljem hajmverovcev sredstva za oborožitev svojih stotnij in bataljonov. Sedanji vodja hajmverovcev in notranji minister knez Starhemberg, ki je eden najbogatejših graščakov v Avstriji, vzdržuje še danes na lastne stroške dva lovška bataljona in njegov grad je pravo skladišče orožja.

Seipel in Hajmver.

Po juliju 1927. so se hajmverovci začeli tako hitro širiti, da je socialne demokrate obhajal vedno večji nemir. Republikanska bramba, zasebna vojska socialistične stranke, je bila sicer številnejša nego Hajmver, toda manjkali so ji sposobni in odločni višji častniki, od katerih je odvisna udarna moč vsake armade. Samo z vojakami se ni mogoče boriti. Pri hajmverovcih so pa bili sami generali in častniki bivše avstro-ogrske monarhije, preizkušeni v bitkah svetovne vojne, torej ljudje od stroke. To se je kazalo pri vseh nastopih hajmverovcev. Njihove čete so bile disciplinirane in so pri spopadih namlatile skoro vedno socialistično republikansko brambo. S časom so hajmverovci popolnoma obvladovali ulico in držali socialistične množice na uzdi. Največji razmah so pa dobili hajmverovci, ko se je potegnil zanje voditelj kršč. socialcev monsieur Seipel. Ker so socialni demokratje imeli lastno armado in povrhu še industrijsko delavstvo, ki je lahko s stavkami vsak čas ustavilo vse gospodarsko življenje v državi, ne da bi se mogli kmetje postaviti temu v bran, je Seipel smatral za potrebno, da se nasloni tudi on na oboroženo organizacijo in se zveže s hajmverovci.

Schober in Hajmver.

Tudi kanclerja Ivana Schoberja, ki je leta 1929. vzel s privoljenjem kršč. socialcev državno krmilo v roke, so hajmverovci imeli začetkoma radi in ga podpirali. Od njega so pričakovali, da uvede v Avstriji novo ustavo, ki

bo pritisnila socialne demokrate čisto ob zid in jih spravila ob vsak vpliv v javnem življenju. Toda Schober je hajmverovce razočaral. Mož je bil sicer odločen nasprotnik socialistnih demokratov, a jim ni hotel delati krivice. V novi ustavi jim je pustil enake pravice kakor drugim strankam in po svojem obisku v Londonu je izdal celo zakon, s katerim je prepovedal vsem strankarskim četam, torej republikanski brambi enako kakor hajmverovcem, javno nošenje orožja. Hajmverovski voditelji so bili ogorčeni, nazivali Schoberja na shodih za izdajalca, ki se drzne staviti v eno vrsto domoljubno Hajmver s protidržavno socialistično brambo. Hajmverovski voditelji so sklenili, da strmoglavijo Schoberja. Toda njihova moč ni bila zadostna, da bi ga vrgli, zakaj v parlamentu so bili brez poslanca, njihove grožnje pa Schoberja niso niti malo plašile. S policijo, katere načelnik je bil od poloma monarhije, in z vojaščino jih je mogel vsak čas ustrahovati. Dokler so kršč. socialci podpirali v zbornici Schoberja, je bil vsak napad hajmverovcev brezuspešen.

Hajmverovci v vladi.

Šele ko se je načelnik kršč. socialcev vojni minister Vaugoin začetkom oktobra tega leta sprl s Schoberjem, so zrasli upi hajmverovcev. Vaugoin je zahteval od Schoberja, naj imenuje za glavnega ravnatelja državnih železnic graškega podžupana Strafello, odločnega kršč. socialca, ki je hotel zločiti premoč socialistnih demokratov med železničarji. Vaugoin je iztrebil vpliv socialistnih demokratov iz avstrijske armade, sedaj jim je hotel iztrgati iz rok tudi železnice, ki so v politično burnih časih lahko odločilnega pomena. Schober pa ni hotel imenovati Strafelle, češ da se je po vojni pečal z različnimi kupčijami in si nagnabil s špekulacijami veliko premoženje. Vaugoin se je razsrdil in odstopil. Z njim je potegnili njegova stranka in tako je Schober padel. Predsednik republike gospod Miklas je dal nato Vaugoinu nalog, naj sestavi novo vlado, toda velenemci in kmetska zveza, do sedanji zavezniki kršč. socialcev, so se postavili na stran Ivana Schoberja in Vaugoin je zgubil večino v zbornici. Da bi mogel vladati s parlamentom, je bilo izključeno. Zato se je odločil, da razpiše volitve in pozove ljudstvo, naj z glasovnico v roki razčisti položaj. Ker pa niso hoteli kršč. socialci iti osamljeni v volivno borbo, so se zvezali s hajmverovci in jih poklicali v vlado.

Breitnerjeva glava.

Po kratkih pogajanjih so prepustili kršč. socialci hajmverovcem dve važni ministrstvi: voditelj hajmverovcev knez Starhemberg je postal notranji minister in dobil tako oblast nad policijo in orožniki Avstrije. Njegov somišljenik dr. Hueber je prevzel ministrstvo pravde. Med hajmverovci je

zavladalo velikansko navdušenje, po dunajskih ulicah so Starhembergu v čast priredili veličasten pohod s plamenicami. Iz dežele so prikorakale na Dunaj njih čete, godbe so svirale nekdanje avstrijske pesmi, med drugimi tudi Radeckijevo koračnico, in vzbujale med gledalci spomine na stare čase monarhije. Pri zborovanju, ki se je vršilo nato pred notranjim ministrstvom, je knez Starhemberg govoril zelo samozavestno in bojevito. Socialističnega dunajskega mestnega svetovaleca Breitnerja, ki je uvedel na Dunaju zelo trde davke, je napadel silno ostro. Mi ne bomo mirovali, — je rekel — dokler se ne bo valila v pesku glava Azijata (Žida, uredništvo) Breitnerja.

Drug voditelj hajmverovcev je pa že prej izjavil, da se Hajmver ne bo dala več pregnati iz vlade, naj volitve izpadejo, kakor hočejo.

Socialni demokrati so smatrali tako govorjenje za protipostavne grožnje in vzdignili v časopisju krik, da se hajmverovci nočejo pokoriti volji ljudstva.

Hajmver nastopi samostojno.

Te izjave so bile kršč. socialcem nekoliko neprijetne in zato je Seipel, ki je sprejel v vladi zunanje ministrstvo, zagotovil inozemske časnikarje, da se bo volivna borba vršila v polni zakonitosti in brez vsakega nasilja. Vlada bo spoštovala mnenje ljudstva.

Kršč. socialci so pa imeli s hajmverovci še druge težave. Notranje ministrstvo in ministrstvo pravde so jim dali v trdnem prepričanju, da bodo hajmverovci glasovali pri volitvah s kršč. socialci. Postavili so zato v svojo listo 6 hajmverovcev: 2 na Dunaju in 4 na Nižjem Avstrijskem. Ko se je to zgodilo, so pa hajmverovci izjavili, da hočejo kljub temu nastopiti samostojno in oslabiti tako kršč. socialne kandidate. Hajmverovci — je rekel njihov voditelj Steidle — nočejo biti »lovski psi« kršč. socialne stranke. In res so postavili skoro v vseh zveznih deželah samostojne kandidate za državno zbornico. Kršč. socialci se niso mogli med volivno borbo prepirati z zavezniki in so zato molčali, saj bi sicer le pohujševali svoje volivce. Socialni demokrati so seveda položaj izkoristili in pisali v listih, da je kršč. socialna stranka kakor človek, ki mu pljuneš v obraz, in ki nato pogleda proti nebu in reče: »Meni se zdi, da dežuje«.

Agitacija socialistnih demokratov.

Primeri je sicer duhovita, toda kršč. socialci niso mogli drugače ravnati. Najslabše, kar bi mogli storiti, bi bilo, da bi se začeli prepirati med volivno borbo s hajmverovci. Volivni boj proti socialistnim demokratom in Schoberju je bil itak precej težak. Da bi ljudstvo potegnili na svojo stran, so socialni demokrati priobčili v časopisju cel seznam hajmverovskih veleposestnikov in njihovih zemljišč. Grof Abensberg poseduje na Zgornjem in Nižjem Avstrijskem 2864 hektarjev, knez Auersperg na Nižjem Avstrijskem 2065 hektarjev, grof Bardeau na

Štajerskem 13.108 hektarjev, grof Karl Cyernin na Koroškem in Solnograškem 6766 hektarjev, knez Esterhazy ima v Burgenlandu in na Nižjem Avstrijskem v 102 vaseh vsega 59.000 hektarjev zemlje in voditelj hajmverovcev knez Starhemberg je lastnik 13 graščin in 8564 hektarjev zemljišča, to se pravi posestva, ki je veliko kakor Dunaj. Tako so sledili v »Arbeiterzeitung« celi stolpci plemenitaških imen in imetij. Ti ljudje — so pisali socialisti — so pristaši hajmverovcev, ker hočejo ohraniti svojo zemljo in se ubraniti agrarne reforme.

Razcepljenost meščanskih strank.

Vrhu vsega so protisocialistične skupine stopile to pot v borbo zelo razklane. Medtem ko sta si stali pri zadnjih volitvah nasproti le dve skupini: na eni strani socialni demokrati, na drugi njih združeni nasprotniki, se je sedaj borilo proti enotni socialni demokrati stranki nič manj nego 11 skupin. Največja skupina so bili kršč. socialci z enim delom hajmverovcev, sledili so »Narodno-gospodarska in kmetska zveza« s Schoberjem na čelu, nato samostojna zveza hajmverovcev, stranka pristašev pokojnega cesarja Franca Jožefa, stranka Judov, stranka demokratov in tako dalje.

Da bo ta razdrapanost v meščanskem in kmetskem taboru socialnim demokratom samo v korist, je bilo vsem jasno. Zato so stranke napele vse sile, da spravijo poslednjega moža na volišče. Schober je imel v zadnjem času nič manj nego 100 shodov, ravno toliko kršč. socialni voditelj Vaugoin. Da bi socialne demokrate zmedel in jim vzel pogum, je notranji minister Starhemberg pretekli teden odredil v vseh socialističnih sedežih Avstrije hišne preiskave in dal zapleniti vse orožje republikanske brambe, kar ga je prišlo orožnikom pod roke.

Do poslednjega moža.

Stranke so se v volivni borbi poslužile vseh sredstev, ki jih nudi moderni čas. Letala so spuščala na mesta proglase, kršč. socialci so na dunajskih

ulicah priredili kinematografske predstave, Schober je poslal volivcem in volilkam svojo vizitko s prošnjo, naj glasujejo za njegovo stranko, cele trume avtomobilov so pobirali lenuhe na domu in bolnike iz postelj in jih nosili na volišče. Zgodilo se je tudi, da je govornica šla v kopališče in v plavalnih hlačah pozivala ostale plavalke, naj glasujejo za njeno stranko. V volilne prostore so privlekli celo težko bolne osebe. Tako je 70 letno Dunajčanko zadela kap ravno na vhodu v volišče. Mrliča so odnesli, ne da bi bila dobila glasu katera stranka. Kljub trdovratni in strastni agitaciji je volivna nedelja potekla povsem mirno in tiho. Razen par malenkostnih spopadov v Gradcu ni bilo nikjer nemirov. Ljudje so nestrpno čakali izida volitev do pozne noči in se zbirali na cestah, da čujejo po radiju uradne številke.

Nova zbornica.

Avstrijski parlament šteje 165 poslancev. Od teh so jih dobili socialni demokrati 72 in postali tako najmočnejša skupina v zbornici. Pridobili so 1 sedež. Kršč. socialci, ki so imeli prej 73 poslancev, so ohranili to pot le 66 in zgubili tako 7 sedežev. Prvo mesto v parlamentu so morali odstopiti socialnim demokratom. Tretja skupina v zbornici bodo Schoberjevi pristaši, ki so si priborili 19 sedežev. To so bivši velenemci in kmetska zveza. Ker so v starem parlamentu imeli 21 poslancev, so zgubili pri teh volitvah kljub Schoberjevemu ugledu 2 poslancev. Najšibkejša skupina so hajmverovci, ki bodo šli v zbornico 8 poslancev. Vse druge stranke so popolnoma propadle in nimajo nobenega zastopnika. Da so hajmverovci tako slabo odrezali, je vzrok tudi v tem, ker je velika večina njih pristašev bila včlanjena že pri ostalih strankah in z njimi volila.

Koroški Slovenci so oddali svoje glasove kršč. socialcem in jim pripomogli tako do 2 poslancev. Najmočnejša stranka na Koroškem so socialisti, ki so dobili 4 sedeže. Hajmver je v sosedni Koroški propadla in ni dobila tu nobenega poslanca.

Kdo bo sestavil novo vlado?

Kdor hoče vladati v Avstriji, mora imeti večino v parlamentu, to se pravi najmanj 83 poslancev. Takega števila nima nobena stranka. Potrebno je, da se združi v vladi več skupin. Ako bi se Schober priključil kršč. socialcem, bi obe skupini imeli sicer 85 glasov, a je odločno premalo za varno in trajno vladanje. Zadostovalo bi namreč, da par vladnih poslancev oboli in ostane doma, pa bi opozicija prišla takoj v večino in lahko vrgla vlado. Edino če bi se kršč. socialcem pridružili poleg Schoberja še hajmverovci, bi nastala varna protisocialistična večina sestoječa iz 93 poslancev. Zdi se pa, da se taka večina ne bo stvorila, ker se hajmverovci in Schoberjevi pristaši močno sovražijo in nočejo skupno delati. Schober bi se lahko zvezal tudi s socialnimi demokrati in vladal z njimi, saj bi taka zveza štela 91 poslancev; z njimi pa Schober ne mara in tako je tudi taka večina izključena. Položaj je torej zelo zapleten in težaven. Jasno je samo eno: Vaugoin, ki je skupno s hajmverovci šel v volitve, mora odstopiti, ker je ostal z zavezniki v manjšini. Če bi se s Starhemborgom predstavil parlamentu, bi se proti njunim 74 poslancem dvignila takoj socialistično-Schoberjeva večina in ju zrušila. Vlada mora sestaviti nov človek, razen če ne nameravajo nastopiti proti izvoljeni parlamentarni večini s silo.

»Nova pratika.«

Koncem tega meseca bo izšla »Nova pratika« in se bo dobila pri razprodajalcih »Novega lista«. V razprodaji jo boš dobil za poldrugo liro. Pratika bo zanimiva in ne pozabi je kupiti.

Semnjl!

Prosimo vse dopisnike, posebno pa tiste, na katere smo se posebej obrnili, da nam takoj pošljejo seznam semnjev svojega okoliša, ker le tako dobimo točen in pravilen spored semnjev.

V. J. Križanovska:

KRALJICA HATASU.

Roman iz življenja starih Egipčanov.

Nejta se je začudena sklonila k cveticam. Takoj jo je objela silna, prijetna vonjava. In zopet je vstala pred njo Horemsebova podoba. Toda vzklonila se je in dejala sama sebi: »Ali sem zblaznela, da se vdajam takim poniževalnim sanjam. Rajši umrem, kakor da bi ljubila Horemseba!« Z naglo kretnjo je popadla košek in ga vrgla v Nil.

Zadovoljna in nekako olajšana po tem činu se je oprla s komolcem ob ograjo. Toda še v tistem hipu se je stresla, a njene oči so obstale na lepem, pozlačenem čolnu, plavajočem skoraj tih brega. Spredej je sedel Horemseb. Jasno je spoznala njegovo obličje in njegove plameneče oči, ki jih je uprl na mesto, kjer je izginil košek. Raztresene rože so se pozibavale na valovih. Nejti se je zdelo, da je knezovo obličje spačil izraz srda in nepopisljive zlobe. Tedaj je vstal v čolnu, dvignil roko in zaklical:

»Pozdravljena, plemenita Nejta! Bogovi so mi danes naklonjeni! Poslali so mi dar iz tvoje roke. Ali dovoliš, da pridem za trenotek k tebi?«

Nejta je s težkim srcem prikimala z glavo. Ko je Horemseb prišel na teraso, je dejal:

»Prišel sem se prepričati, ali je najlepša tebanska ženska zares tako bolna, kakor gre glas. Kmalu odidem v svojo samoto v Memfis. Pred odhodom pa priredim svojim prijateljem in znancem gostijo, na katero vabim tudi tebe. Upam, da ne odrečeš te milosti samotarju, ki odide kmalu odtod za vedno?«

»Hvala Bogu, odhaja!« je rekla sama pri sebi Nejta in olajšano vzdihnila. Nato je rekla glasno: »Hvala ti za čast, knez Horemseb! Udeležim se tvoje slavnosti, če bo tam tudi moja prijateljica Roanta.«

* * *

Slavnost, ki jo je Horemseb priredil v slovo, je bila nad vse sijajna. Sešle so se izbrane osebe z dvora in iz mesta. Tudi kraljica je prišla. Toda ta je kmalu odšla in pustila namesto sebe Tutmesa.

Horemseb je samega sebe prekosil v ljubeznivosti nasproti gostom, posebno pa je odlikoval Nejto.

Svetovavec

žepni koledar za gospodarje, trgovce, obrtnike in zadrage za l. 1931., je izšel v založbi KATOLIŠKE KNJIGARNE v GORICI.

Zahtevajte ga pri domačem trgovcu, ali pa pišite ponj na naslov: Libreria Cattolica, Gorizia, Piazza Vittoria 11.

Kaj nam pišejo z dežele?**S Pivke.**

Matenjavas-Štivan. — Ob vseh svetih smo se prav ganljivo spominjali naših dragih rajnikih. Moški zbor matenjskih fantov je na sredi cerkve zapel par žalostink, ki so nas do solz ganile. Na vernih duš dan smo imeli slovesno črno mašo, pri kateri je moški zbor ganljivo prepeval.

Hrašče pri Postojni. — (Kruta morilka.) — Žalostno so zapeli zvonovi. Micka Barbina je umrla. Komaj je vzeveta in se malo razgledala, že je odšla v večno mladost. Prijateljice smo jo ginjene spremile do groba. Žalostne smo bile še bolj, ker je to vsakoletna mlada žrtev jetike iz naše vasi. Prijateljica, sladko spavaj!

Letina je bila za krompir slabša od lani. Rad gnije. — Povedati moramo, da v večini nismo bili zadovoljni, da se je čez leto priredil javen ples, in zgražali smo se, da so plesali v gorenjem koncu celo na birmo. Opustimo vsaj pametni vse take stvari in marsikaj bo že s tem bolje.

Studeno. — (Pismo o korenu in drugo.) — Pri nepotrebnem nočnem ribanju repe je neki netopir — vrgel pismo v koren med živahne ribačke ter preprečil težko pričakovani ples in napravil celo vrečo klepetanja. Pri pametnih družinah, katerih imamo hvala Bogu še precejšnje število, opravijo tako delo podnevu brez šundra. Če pa podležejo neodločni starši kaki skokonožici, je treba ribati ponoči seveda s plesi, ki imajo ponajveč le žalostne odmeve. Tako grdega klafanja, kakor ga gojijo neki na pol fantje pri ribanju repe, ni baje slišati niti med divjaki. — Vseh mrtvih dan smo praznovali s posebno porci junkulsko pobožnostjo, kar je res lepo in vse hvale vredno. Tudi grobovi naših rajnih so bili lepo s cvetjem

odeti ter prav dobro obiskovani. Le žal, da so tudi na kraj večnega miru prišli neljubi gostje z alkoholiziranimi možgani in se nedostojno vedli. Žalostno, pa resnično!

Šmihel pri Št. Petru. — (Nova pravila.) — Tekom zadnjih treh mesecev smo našo cerkev sv. Mihaela vso prenovili. Napravili smo novo streho na zvoniku, ga popravili in pobelili ter oskrbeli nov strelovod. Tudi cerkev smo zunaj in znotraj pobelili in slikar je napravil nekaj prav lepih črt v svetišču in na stropu cerkve. Tudi v Narinu so se zganili in so popravili zvonik in streho podružnice sv. Jakoba. Gosp. občinski načelnik je pa z vladno podporo dal popraviti mrtvašnico in narediti dva mostova v Narinu ter izvršiti nekaj popravil pri vodnjakih v Nadanjem selu in v Mali Pristavi, za kar smo mu prav hvaležni. Prosimo ga, naj se usmili še naše stolpne ure, katere kazalci se kar nočejo ganiti z mesta; samo če je prav hud veter, jih nekoliko zasukne.

Iz tržaške okolice.

Katinara. — (Naše pokopališče.) — Pretekli teden smo praznovali spomin vseh vernih. Ker je bilo slabo vreme, smo imeli vse obrede le v cerkvi. Potem smo pa vseeno šli obiskat grobove rajnih. Toda kakšno sliko nudi naše pokopališče! Tu groblja, tam luknja. Grobovi se ne izkopujejo sproti, marveč so kar celi jarki, v katere polagajo rakve. To je popolnoma brezpotrebno, ker imamo komaj vsak drugi teden po enega mrliča.

Sv. Ivan pri Trstu. — Minuli mesec je preminul v tržaški bolnišnici 23-letni Karel Šušel, bivši društvenik in odbornik kat. krožka sv. Ivan. Mnogoštevilna udeležba pri pogrebu je pričala, kako je bil rajnik priljub-

ljen. Naj uživa plačilo pri Gospodu! — Na zemljišču pod igriščem bivše »Edece«, sedanje »Esperie«, zidajo hleve za vojaške konje. — Magistrat je izdal odlok za popravilo cerkve. Delo je v teku že poldrugi mesec in mislimo, da bo v par tednih končano.

Bazovica. — Dne 31. okt. t. l. je preminul v tržaški bolnici v 42 letu starosti Rudolf Križmančič. Bil je odkritosrčnega značaja, delaven in pošten posestnik. Pokopali smo ga na praznik vseh svetih ob mnogoštevilni udeležbi faranov in drugih. Cerkveni zbor mu je pel ganljive žalostinke. Zapušča mater, vdovo ter nedorasle otroke. Tebi, dragi Rudolf pokoj, družini iskreno sožalje!

Iz Idrijskega kotla in okolice.

Čipkanje. — »Novi list« je pred par meseci priobčil dopis, v katerem je bilo v kratkih potezah opisano slabo stanje našega čipkarstva. Izražena je bila tudi želja, da namesto prepričane ustanovitve splošne čipkarske organizacije vsaj naši zadrugi centrali izpolnita svojo dolžnost in vzameta v svoj delokrog ta velevažen življenjski predmet idrijskega ženstva. Stvarnega se do danes ni še nič uredilo, zato ta poziv nujno ponavljamo, kajti čipkarstvo mora pri nas dobiti neko zaslombo, drugače bo na tej poti enostavno propadlo. Vpoštevamo in razumemo splošno gospodarsko krizo in rastočo konkurenco, toda že zgledi pri naših kupcih pričajo, da ni še najslabša ta obrt. Za splošno korist bo pa prišla vsaj deloma do veljave le, če se organizira, ker drugače tudi tehnično nazaduje. Ker ima eno naših združenj skupin razvito manufakturno trgovino in tudi sicer kaže žilavo podjetnost, pričakujemo, da bo čimprej izpolnilo tudi ta člen zadr. pravil. Izgovor, da je izvedba tega načrta nemogoča, ne drži; česar so zmo-

Končno jo je povabil na izprehod po vrtu, ki je bil čarobno razsvetljen.

Nejta se je odzvala. Bilo ji je slabo. Glava ji je bila težka in obličje ji je gorelo od silno dišeče rože, katero ji je knez podaril. Knez jo je sočutno pogledal in ji dejal:

»Mislim, da te vročina muči, plemenita Nejta. Takoj ti dam prinesiti svežilne pijače.«

Horemseb je odbrzel v palačo. Čez nekaj minut se je vnovič pojavil in sam prinesel Nejti čašo. Hlastno jo je izpraznila. Toda v tistem hipu jo je stresel mrz po vsem životu, a čaša ji je padla iz rok. Opohtela se je, zamižala in se oprla ob steber.

Horemseb je stal nepremično in posmehljivo opazoval mlado ženo. Zdajci se je Nejta vzravnila. Smrtno bledost je zamenjala živa rdečica. Njene široko odprte oči so prestrašeno gledale neki nevidni predmet.

»Brezno, strašno brezno je pri tvojih nogah!« je rekla. »In reka krvi! Oh, kdo so te okrvavljene ženske z zevajočo rano v prsih. Plamen jih obdaja!«

Vsa tresoča se je odmikala in iztegnila roko, da se ubrani prikazni, ki jo je videla pred seboj. Padla bi bila na zemljo, da je ni Horemseb pridržal.

»Osvesti se, Nejta! Kakšna prikazen te preganja? Kakšno brezno vidiš pod svojimi nogami?« je vprašal ves bled in se sklonil k mladi ženi. Omahnila mu je v naročje in zdela se je, kakor da ne vidi in ne sliši.

Hipoma je iztegnila roko in izrekla s krčevitim glasom naslednje besede:

»Odreči se Molohu, ki te je uklenil in te hoče pogubiti. Ali pa pobegni, Horemseb, pobegni, dokler ne bo prepozno. Zevajoče brezno se odpira pred teboj in tvoje žrtve te potiskajo vanj.«

Smrtna bledoba se je razlila za hip po knezovem obličju in njegov pogled se ni mogel odtrgati od Nejtinih ust. Premagal je razburjenje, dvignil Nejto in dejal:

»Čudovito bitje. Kdo si, da si odkrila moja dejanja in moje tajne? Toliko več vzroka imam, da te odnesem od tu. Ne danes, toda kmalu. Nihče ne bo slutil, da si prišla za menoj. Da, moja čudovita, draga igrača boš! Tvoja duševna sila me zanima, a tvoji prividi mi utegnejo koristiti.«

Nato je šel po Roanto in ji povedal, da je Nejta v vrtu omedlela. V knezovih nosilnicah so jo tisto noč odnesli domov.

žne in izredno vneto izvajajo male trgovine, je z večjimi ali manjšimi žrtvami v začetku, — izvedljivo tudi pri združnih organizacijah, ki imajo za seboj po 4—500 vpisanih članov. Ker je čipkarstvo v mnogih družinah skoro edini vir dohodkov, prosimo, da se tej važni prošnji ugodi.

Osebna vest. — Poštna uradnica g.čna Ivanka Prelavčeva ni več v službi. Ker je bila v občevanju s strankami zelo prijazna in vestna, jo ljudstvo pogreša.

Tatvina. — Parkrat smo že poročali o nepoštenosti ljudi, ki pod pretvezo beračenja po hišah, iščejo prilike za tatvino. Tak slučaj se je zgodil Francetu Bogotaju, Zagradom. Neka še mlada in zdrava beračica mu je odnesla ves polmesečni zaslužek v znesku okrog L 300. Številna družina je po tej nemarnici občutno prizadeta. Nadzorstvo nad številnimi berači bi bilo zelo na mestu.

Poroke. — Poročili so se: Alojzij Kunstelj, rudar, s Stano Vončičovo in Alojzij Zajec, z Leopoldino Peternelovo. Obilo sreče.

Praznik. — Na praznik 4. t. m. je preč. msgr. daroval veliko črno sv. mašo za padle vojake. Udeležili so se je tudi zastopniki vseh civilnih in vojaških oblastev ter oddelek vojaštva. Po sv. maši je bil sprevod na vojaško in mestno pokopališče, kjer so se blagoslovili grobovi tukaj pokopanih vojakov.

Sprememba. — Poštni avto Idrija—Gorica odhaja od 1. t. m. dalje ob 3. uri pop iz Idrije. Dobro bi bilo, da bi podjetje take spremembe v »Novem listu« naznanilo.

Gore nad Idrijo. — (Nesrečna družina.) — Izredno hud udarec je doletel družino Josipa Kunca na Kovačevem rovtu. V teku 14 dni je ubogim staršem umrlo troje otrok za eno in isto boleznijo. Najmlajši je bil star eno, drugi dve, tretji pa pet let. Komaj so pokopali prvega, je že obolet drugi, tretji pa kmalu nato, tako da sta bila revčka v nedeljo hkrati pokopana. Bolezen je podobna griži. Ubogim staršem toplo sožalje!

Vojsko. — (Smrt.) — Na vernih duš dan smo pokopali 80-letnega Valentina Felca, ki je bil sedaj najstarejši fant v fari. Njegovo krepostno krščansko življenje in kremenit značaj naj bosta vzor vsem našim fantom. Blagemu možu mir v Gospodu!

Cekovnik. — Poročil se je Valentin Habe z Vojskega s Katarino Kavčičevo. Poroka je bila s sveto mašo v Idriji! Bodita srečna!

Iz Vipavske doline.

Budanje. — (Našemu župniku.) — Budanji smo menda malce pozabljeni. Naš preč. g. župnik Debevec bo okoli božiča obhajal 25-letnico, odkar nas vodi po duhovni poti. Hvaležni smo zvestemu pastirju za vse dobrote. Tudi na zunaj se mu bomo pokazali hvaležne. Pa že sedaj prosimo Boga, naj nam g. župnika še dolgo ohrani.

Vrabče. — (Fantje, fantje!) — Ko vidim, da se nihče ne zgane, bom pa jaz napisal par vrstic, čeprav s tresočo roko. — Jesenske pridelke smo hvala Bogu spravili. Vina je precej, da bi ga le tudi prodali. — Nekaj neverjetnega se godi v sosednem Velikem polju. Tam plešejo, seveda brez dovoljenja, celo na vernih duš dan. Po plesu so se tisti fantje, ki se drže za »inteligentne,« stepli. Eden mora še danes ležati v postelji. Dekleta, ogibajte se takih družb in ne dajajte jim priložnosti za ples!

Brje. — (Tri »senzacije.«) — Zadnje tedne so naše Brje doživle tri dogodke, ki so o njih dolgo govorili. — Neko jutro je šla mlada žena, ki ima par mesecev starega dojenčka po kostanj v šumo. Pa je našla v zanjki zajca in ga hotela odnesti. Toda oko postave jo je zasačilo in za zaključek je morala v Ajdovščini odsesti 10 dni. Dojenčka je seveda morala vzeti s seboj. Kaj vse povzroči zajčji dolgoušec! — Čez par dni so finančni stražniki našli v neki dragi kup tropin in žganjarski kotel. Zdaj iščejo skrivne »žganjarje.« — Bilo je neke tihe noči ob enajstih, ko so

fantje vasovali. Pa sta vstala dva fanta korenjaka in sta slučajno šla mimo njive, polne zlate koruze. Slučajno sta imela tudi vreče s sabo in kdo bi jih ne napolnil v lepi tihi noči? Po ovinkih sta se odpravila domov, a tam na ovinku pod Kasovljami sta srečala orožniškega brigadirja. In tako tisti večer fanta nista spala doma. Pri hišni preiskavi so našli lep pridelek krompirja in koruze ter renjenega prašička, čeprav nimajo nje govni gospodarji pedi zemlje.

Iz Gor.

Dol. Trebuša. — Pretekli torek je bila slovesna otvoritev mostov »Podgorišče« in »pri Kljukcu«, ki jih je dogradil mojster Franc Velikonja. Dolgo let smo čakali vojnoodškodninske obnove potrebni mostov. Zastonj smo jo pričakovali od poprejšnjega županstva. Zaradi tega je župnik v Dol. Trebuši v zadnjih treh letih mnogo prošenj naslovil na najvišje mesto, da se usmili ubogega ljudstva, ki je ob nalivih odrezano od cerkve in šole. Konečno se mu je posrečilo, da je ministrstvo sklenilo dovršiti potrebne mostove čez Trebušo. Enaka zaslug, kakor župniku, pritiče gosp. občinskega načelniku pri sv. Luciji, ki je veliko žrtvoval za omenjene obnove.

Cerkno. — Dobili smo novega gosp. kaplana, gosp. Premrla. Kličemo mu dobrodošel! — Že več časa imamo novega občinskega komisarja. Prosimo ga, da bi se bolj brigal za občinske poti, kakor njegov prednik, da ne bo treba v koših nositi, mesto voziti po občinskih poteh. — Cerkveni pevski zbor se je okrepil z mladimi moškimi močmi. Treba bi bilo tudi mlajšega ženskega naraščaja. — Kapelica v Laznicah propada. Ali ni škoda? Zato poklicani naj se pobrižgajo, da se popravi. Tudi ona v Cerknem pred bivšo sodnijo naj se enkrat napravi. Občina jo je dolžna postaviti, ker so staro kapelico podrli.

Drežnica. — (Tatovi.) — Smrt.) — Nekemu posestniku iz Magozda so neznani ukradli ponoči iz hleva

XXI.

Posledice Horemsebovega bivanja v Tebah.

Dva dni po opisani slavnosti se je knez poslovil od kraljice. Takoj naslednjo noč je brez šuma zapustil Tebe. Toda njegovo bivanje v Tebah je zapustilo usodne sledove pri nekaterih osebah. Mnogo mladih deklet, ki so pripadale prvim egiptovskim rodovinom, se je vanj blazno zaljubilo. Dve med njimi sta zboleli. V vročici se jima je zdelo, da vidita Horemseba, sklanjajočega se nad njima. Obe sta umrli, ne da bi prišli k zavesti.

Ti dve predčasni smrti sta bili nekakšen uvod k mnogim drugim nesrečam. Tako se je v svoji sobi obesila hčerka nekega velikega žreca. Dve nečakinji kraljevskega svetovalca sta našli smrt v valovih Nila, a neka mlada deklica se je usmrtila z bodalom. Dve deklici sta se zastrupili v samotnem vrtu Horemsebove palače, kamor sta se na skrivaj prikradli.

V tistih časih niso bili samomori tako navadni kakor za naših dni. Zato je prostovoljna smrt teh mladih bitij vzbudila veliko pozornost. Nihče pa se ni drznil dolžiti Horemseba. Ta pač ni mogel biti odgovoren za ljubezen, ki jo je vzbujal v drugih.

Tudi Nejtino stanje je bilo čudno. Bila je skrajno razdražljiva, izogibala se je družbe in iskala temo in mir. Na vprašanja prijateljice Roante je odgovarjala: »Gluposti.« S težkim srcem se je spominjala Horemsebovega plamtečega in čudnega pogleda, ki ga je uprl vanjo, ko ga je posmehljivo zavrnila.

Nekoč je pozvala Hatasu Nejto k sebi in jo skušala pregovoriti, naj ji razodene vzrok svoje žalosti. Za nič na svetu pa ne bi bila Nejta priznala, da je Horemseb vzrok njenega stanja. Rekla je samo: »Ne morem povedati, kaj čutim. Pregarja me strašna tesnoba, ki mi jemlje spanec in mir. Bežim pred dnevom, pred solncem, zakaj njegovi žarki mi povzročajo bolesto.«

Kraljica jo je odpustila vsa užaloščena in v skrbeh. Bila je uverjena, da so mlado ženo uročile zle oči. Poslala je k njej najboljše tebanske zdravnike, da bi jo ozdravili in pregnali iz nje zlega duha, če je bil ta vzrok njeni bolezn.

Nekoč jo je obiskal Roma. Ko sta ostala sama, so ji privrele solze iz oči in mu je dejala:

»Oh, Roma, zaščiti me pred samo seboj! Ostani pri meni, da ne padem v brezno, ki me vleče k sebi. Tvoja čista ljubezen me ozdravi in prežene... ono drugo!« je pristavila tiho. »Ta ne greje, ampak žge, ruši,

9 koz. O uzmovičih ni sledu. — Umrli je po dolgi bolezni Jožef Rakušček iz Magozda 20. Pokojni je bil dober čebelar, ki je živel s svojimi čebelami v pravem veselju. N. v m. p.!

Trnovo pri Gorici. — Dosti »Novih listov« se bere pri nas, a nihče se ne oglasi v njem. Saj ni pri nas vse tako v redu. Prav trdnih kmetov imamo še kakih šest. O drugih bodo pa govorili samo še lepi konji in »nobel frajlice.« — Pohvalimo se pa lahko, s cerkvenimi pevci, ki jih požrtvovalno vodi č. g. kurat, čeprav je bolehen.

Kanal. — Preteklo nedeljo je bilo objavljeno, da je tukajšnji notar dr. Josip Grusovin premeščen v Gorico ter da bo do imenovanja novega notarja uradoval v dosedanjih prostorih vsak torek in nedeljo dopoldan.

Iz goriške okolice.

Št. Maver. — (Slovo. — Letina.) — Pred kratkim sta šla v francoske rudnike dva dobra fanta: Pintar Valentin in krojač Lenardič Avgust. Obilo sreče! — Zadnjič smo poročali o slabi letini in toči. Pa še kar je grozdja toči ostalo, je segnilo. Kdor je imel po 40 hl, nima letos niti enega. Prepričani smo, da bodo to na mero dajnih mestih vpoštevali.

Iz Istre.

Kubed. — Lani smo imeli sv. misijon. Gospod župnik je hotel kot spomin nanj ustanoviti Marijino družbo. V začetku je bilo še precej dobre volje, do ustanovitve pa, žal, ni prišlo. — Že več let smo brez organista. Zato moramo pevce tem bolj pohvaliti, ker kažejo napredek. — Na vse svete smo videli na pokopališču le malo grobov okrašenih. To je neodpušljiva nemarnost. — Žito smo povečini že posejali. Opažamo pa na polju le še pre malo sadnih dreves. Dobro bi bilo, če bi se sadjarstva bolj oprijeli, saj smo za črešnje lepe denarce prejeli.

Pomjan. — (Sv. birma. — Slovo g. dekana.) — Presvetlemu škofu mons. Fogarju, ki je prišel birmovat, smo pripravili lep sprejem. Postavili

smo tri slavoloke. Radi slabega vremena se je naš nadpastir zakasnil. Takoj po prihodu je podelil v cerkvi blagoslov z Najsvetejšim. Dekleta so prav lepo zapela tri pesmi. Drugi dan ob 9. uri je bila slovesna služba božja. Za domače je presvetlil lepo pridigal v slovenskem jeziku, za botre, ki so prišli iz mesta, pa v italijanskem. Po sv. maši se je vršila sv. birma. — Po škofovem odhodu se je raznesla žalostna vest, da nas bo v kratkem zapustil g. dekan Zlobec in odšel k Sv. Antonu. To ni hud udarec samo za našo faro, v kateri je deloval šestnajst let, temveč tudi za ves okraj, to je za Koštabono, Šmarje, Krkovce in Marzige. Kako je bil gospod prijazen z nami, kako nas je tolažil v težavah! Bil je pravi oče velike družine, naše fare. Skrbel je za cerkev; dal je napraviti oltar lurske Matere božje in vzdati Kristusa v grobu, olepšal je glavni oltar, priskrbel harmonij itd. Ni čudno, da je vsa cerkev jokala, ko je jemal slovo. Bil je usmiljen do siromakov in pomagal vsakomur, posebno bolnikom. V četrtek je odšel k Sv. Antonu. K nam prihaja zdaj duhovnik iz Krkovč, hoditi mora dve uri! Presvetlega škofa prosimo, naj nam čimprej pošlje duhovnika. Če mogoče, naj se vrne g. dekan, da bi pri nas preživel leta, ki mu jih je Bog še odločil. Če pa ne, naj ga Bog spremlja na novih potih! Hvaležno se ga bomo spominjali leta in leta mi in naši otroci.

Verniki.

Iz Brd.

Števerjan. — 19. oktobra je zatisnil oči 53 letni kolon Jožef Hlede. Že od mladosti ni imel rajnki lahkega življenja. Ves dan je delal, zvečer je pa vzel knjige in časopise v roke. Ni je skoraj poljudne knjige, ki je rajnik ne bi bil bral. Lep vzgled današnji mladini. — S porokami smo zdaj precej na dobrem. En par se je že poročil, šest se jih pa bo v kratkem. Dva fanta sta kar s Francoskega prišla po nevesti.

Kojsko. — (Sv. misijon.) — Od 1. do 9. nov. smo obhajali sv. misijon. Bil je pač potreben. Udeležba je bila posebno zadnje dneve prav lepa. Marsikatera blodeča devica je našlo pot do Kristusa. K temu je gotovo pripomogla goreča molitev. Prejem sv. zakramentov, posebno pri skupnem sv. obhajilu, je bil nad vse tolažilen. Slovesno razpoloženje je dvigalo lepo petje posebno v nedeljo. Sklepne slovesnosti se je udeležila velika množica. Bog daj, da bi uspehi sv. misijona ostali trajni!

Š Krasa.

Gorenje pri Divači. — (Bog daj srečo!) — Tudi pri nas so slabi časi za dekleta. Sedaj pa se nam vendar obetata poroki dveh Ivančičevih hčerk. Ivančičeva družina je bila v zadnjih letih res težko preizkušena. Ostra zima leta 1928. je otrokom ugrabil očetata, ki se je smrtno ponesrečil pri čiščenju zasneženih železniških tirov na divaškem Gaberku. Kmalu za tem jim je umrla še mati. Otrokom je podjetje, pri katerem je bil zaposlen pokojni Ivančič, sicer izplačalo odškodnino, toda vseeno je hudo zgubiti v tako kratkem času očetata in mater. Želimo jima obilo sreče na novi življenjski poti!

Ležec. — Še vedno se ne moremo pohvaliti z novim kalom in vodnjakom, čeprav smo že večkrat opozorili v »Novem listu« na ti dve nujni vaški potrebi. Sestanka, na katerem bi se o njih temeljito pogovorili, tudi nočemo sklicati. Prav: kakor si bomo postlali, tako bomo spali! — Vojna odškodnina le počasi prihaja. Dosedaj jo je prejel le en posestnik. Ostali jo nestrpnost pričakujemo, ker imamo vse polno lukenj, ki bi jih radi zamašili.

Pliskovica. — (Smrt.) — V ponez deljek, dne 3. nov. smo pokopali obilni udeležbi 71-letno posestnico, dobro in skrbno gospodinjko Karlino Žerjal-Bandeljevo. Lansko leto sta še živeli možem Andrejem obhajala zlato poroko. Naj počiva v miru! — Isti dan zvečer so morali odpeljati

ubija!

»Umiri se, Nejta in zapodi vse strahove. Še jutri grem h kraljici in ji povem, da ne maraš Sargona, ter jo poprosim za tvojo roko.«

»Da, da! Samo ti moreš biti moj mož. Pod tvojim pogledom se moja žalost polega.«

Spremila ga je do reke in še dolgo zrla za čolnom, ki ga je odpeljal.

»Usmiljeni bogovi!« je dejala, »rešite me ljubezni do tistega strašnega človeka.«

Vrnila se je na teraso in se poglabila v misli. Tedaj se je bližala terasi neka ladjica, na videz preprosta in temno pobarvana. Osem krepkih veslačev jo je poganjalo naprej. Iz sobice, ki je stala pri krmilu, je stopil visok mož v temnem plašču. Ta mož je bil Horemseb. Ladjica se je ustavila pri stopnicah pod teraso in Horemseb je stopil na suho. Ko je v mesečini zagledal bele obrise mlade žene, ki je bila videti obupana, je dejal sam pri sebi: »Imam te, ponosna ženska! Sama usoda je naklonjena mojim načrtom.« Dva koraka pred Nejto je odgrnil plašč in obstal pred njo. Nejta se je zdrznila, iztegnila roke v obrambo in rekla: »Strašna senca! Usmili se me in ne preganjaj me!«

Tedaj jo je Horemseb prijel za roko in rekel: »Ni

sem senca, ampak živ človek. Priznaj, da me ljubiš, zala, svojeglava ženska!«

Tedaj se je Nejta knezu uprla in odločno rekla:

»Ne! Sovražim te, neznosni človek! Prekleta bodi tvoja ljubezen, ki prinaša samo trpljenje. Ne boš me videl pri svojih nogah, rajši umrjem, kakor da bi me ponižal!«

»Brezumno dete! Ne prinašam ti trpljenja, ampak srečo in mir,« je rekel in jo božal. »Ljubim te in ljubo sumen sem na vsak pogled, ki se naslaja ob tvoji lepoti. V svoji palači v Memfisu ti položim k nogam vse, kar imam, toda samo moja boš.«

Pokril jo je s svojim plaščem in jo nesel po stopnicah. Nejta se ni več upirala. Kakor ptič, ki ga je začaral pogled kače, je sledila Horemsebu, ki jo je pritisnil na prsa.

Ko je kmalu nato v njegovem čolnu zaspala, je Horemseb govoril sam pri sebi:

»Zares je očarujoča. Pustim jo živeti. Upam, da ne bo Moloh ljubosumen in me ne kaznuje zaradi tega. Žrtvujem mu svoje najlepše sužnje, toda Nejta si obdržim za dobo veselja in počitka, po dolgem desetmesečnem vzdrževanju. Nihče ne bo slutil, kam je izginila.«

(Dalje.)

nečaka Alojzija radi otekale roke v bolnišnico v Trst.

Divača. — (Rajnim v spo-
min.) — Kakor vedno tako smo tudi
letos za praznik vseh svetih okrasili
grobove dragih pokojnih z jesenskim
cvetjem. Njim v čast smo tudi pri-
žgali svečke, ki so še pozno zvečer go-
rele. Pevci so zapeli par pretresljivih
žalostink. Drugi dan smo po slovesni
sv. maši šli na vojaško pokopališče.
Tudi tam smo zmolili par očenašev za
dušni blagor onih vojakov, ki so v
vojni pustili pri nas življenje in se jih
nihče, morda niti domači, več ne spo-
minja.

Gradišče pri Divači. — (Nesre-
ča.) — Hudo se je pobil 10. t. m. na
Gaberku pri delu na letališču doma-
čin Lojze Cerkenik p. d. Trentov.
Zaradi težkih poškodb, ki jih je zado-
bil, so ga morali nemudoma prepeljati
v tržaško bolnišnico. Čeprav je še
mlad, je že precej grenkega izkusil.
Želimo mu, da čimprej okreva, ter se
zopet vesel povrne med domače in

tudi med svoje tovariše — cerkvene
pevce.

Volčji grad. — (Nesreča na ce-
sti.) — Nekega dne koncem prejšnje-
ga meseca se je vračal posestnik Jožef
Milanič iz Trsta. Peljal se je na vozu,
v katerega je bila vprežena njegova
kobilica. Na Proseku je zadel v voz neki
avto iz Milana. Konj je bil tako po-
škodovan, da so ga morali takoj za-
klati. Posestnik ima kakih 2000 lir
škode.

Tomaj. — Spomladanska letina je
bila sicer še skromna, pa nas je je-
senska odškodovala. — Tudi bolj mo-
derni smo postali, odkar imamo od 24.
maja dalje električno razsvetljavo in
tudi telefon. Zunanje lice se je malo
polepšalo tudi z novimi, oziroma pre-
novljenimi hišami. — Čutimo, da se
vino ne da brž prodati. — Naše žen-
stvo pa menda vsega tega ne ve, ker
se oblači precej »po modi«. Tudi tiste,
ki se drže za bolj pametne, hodijo v
cerkev gologlave in s prozornimi no-
gavicami.

Okno v svet.

Volitve v Združenih državah.

V Združenih državah Severne
Amerike so se vršile volitve v poslan-
sko zbornico in v senat. Boj se je vr-
šil med dvema starima, zgodovinski-
ma strankama republikancev in de-
mokratov. Republikanci predstavljajo
predvsem veleindustrijo in banke,
demokrati pa bolj poljedelski del pre-
bivalstva in so najmočnejši na jugu
države. Naravno je, da ima v kapita-
listični Ameriki republikanska stran-
ka premoč. Republikanci vladajo sko-
ro nepretrgoma že celo vrsto let, iz
njihovih vrst so izšli po večini pred-
sedniki zvezne republike. Zadnji
predsednik iz demokratske stranke je
bil Wilson, po njegovem padcu vla-
dajo pa že 12 let zopet republikanci.

Zato je svet zelo iznenadilo, da so
pri teh volitvah glasovi demokratske
stranke silno narasli. V poslansko
zbornico je prišlo 217 demokratov,
217 republikancev in 1 poslanec
kmetske stranke. Ker je 7 republi-
kancev izjavilo, da se pridružijo de-
mokratom, je jasno, da bodo imeli de-
mokrati v parlamentu vodilni vpliv.
V senatu so razmere slične: demo-
kratskih senatorjev je 46, republi-
kanskih 48, eden je kmetski. Tudi tu
se ne bo dalo vladati brez demokra-
tov.

Kaj pomeni uspeh demokratske
stranke? Ker so demokrati v veliki
večini nasprotni, da so v Ameriki za-
branjene alkoholne pijače, bo vlada
prepoved če ne ukinila najbrž vsaj
omilila in dovolila morda točenje pi-
va in lahkega vina. Demokrati so rav-
notako nasprotni previsokim uvoznim
carinam, ki so zaprle sicer vrata ev-
ropskemu blagu, a spravile obenem
Združene države v nasprotje z vsem
svetom. Mogoče je torej, da se neka-
tere carinske postavke znižajo in s
tem ublaži evropska gospodarska
kriza.

Volitve v Združenih državah so to-

rej pomembne za ves svet, saj je to
najbogatejša in za Veliko Britanijo
najmogočnejša dežela našega časa.

Angleška politika v Palestini.

Kakor smo v zadnjem političnem
pregledu pisali, je nastalo med Judi
vsega sveta velikansko razburjenje,
ker je angleška delavska vlada usta-
vila za nedoločen čas naseljevanje Ju-
dov v Palestini. V Londonu je prišlo to-
liko protestov, da se je vlada organi-
ziranemu židovskemu pritisku deloma
vdala in preklicala prepoved. V pri-
hodnjih mesecih se sme po novi od-
redbi naseliti v Palestini 1500 judov-
skih delavcev.

Književni pomenki.

France Bevk: Človek proti človeku.

Gorica, 1930. Izdala Književna zadruga »Go-
riška Matica«. Natisnila Tipografia Consorzia-
le v Trstu. Str. 336. — (Cena 5.— Lit.)

Naslov je splošna značnica za človeško druž-
bo v 14. stoletju. Viteštvo je bilo na poti v pre-
pad; nekateri plemiči so bili še pošteni (Boži-
dar, De Portis itd.), drugi so bili vitezi samo
še po rodu, po poklicu pa so bili roparji (V.
Malta, Volderik). Fevdalni družabni red se je
že pričel krhati. Krščanska misel in zavest je

bila pa še vedno močna, čeprav je bil papež v
Avignonu na Francoskem. Kuga in vojna sta
bila navadna pojava tiste dobe. Človeško živ-
ljenje skoraj ni imelo cene.

V to dobo je pisatelj postavil svoje ljudi, ki
so: plemič Božidar, potomec starega svobodne-
ga slovenskega rodu, ki pa je sklonil tilnik in
ohranil predprave plemstva, njegova otroka
Jerko in Irena. To so brez dvoma tvorbe Bev-
kove domišljije, katere je pa dokaj spretno
vpletel v takratne zgodovinske dogodke, to je
v boj med oglejskim patriarhom Bertrandom
in upornimi furlanskimi plemiči in goriskim
grofom Henrikom III. Bertranda so v zasedi
ubili, njegov naslednik pa je upornike prema-
gal in strogo kaznoval. — Vodilno dejanje je
usoda Božidarovega rodu. Sin Jerko se odpove
plemstvu (to je morda psihološko premalo ute-
meljeno), Božidar pade v boju z uporniki, Ire-
na pa se poroči s Friderikom de Portisom, ka-
terege da novi patriarh mučiti in obglaviti.
Irena se nato da za pokoro živa zazidati, Jerko
se vrne v plemiški stan in pade v gorečem rod-
nem gradu. Tako je Božidarov rod končan, in
sicer še vedno dovolj daleč v času nazaj, da bi
danes občutili prepad med zgodovino in do-
mišljijo. — Povest je en sam strnjen tok živ-
ljenja, niz dogodkov, opisanih z vsemi kultur-
nozgodovinskimi barvami. Bevk ljubi kratke
stavke. Pozorišča črta v kratkih besedah kot
dramatik navodila za opremo odra. Govor mu
postane plastičen, kadar kaže človeške muke
in trpljenje. V primeri s prejšnjimi zgodovin-
skimi povestmi je napredoval glede kompoz-
cije. Dejanje je namreč enotnejše in lepše zao-
kroženo. V kolikor ni dobe predstavil sam, so
mu pomagale slike iz 14. stoletja. a. k.

Objave.

Na Gradu pri Mirnu

se bo obhajala v dneh od 26.—30. nov. tega le-
ta *stoletnica* »čudodelne svetinje« brezmadežne
Device Marije. Kakor je praznik karmelskega
škapulirja in rožnega venca, tako je sv. Cer-
kev odredila tudi praznik čudodelne svetinje,
ki se obhaja v misijonski družbi od l. 1894.
naprej 27. novembra. Letos je sto let od prika-
zanja Brezmadežne, take kakor je videti na
čudodelni svetinji.

Spored slovesnosti. Sreda 26. nov. ob pol štir-
rih otvoritev slovesnosti s pridigo, petimi lita-
nijami in blagoslovom. — *Četrtek, petek in so-
boto* (27.—29. nov.) ob 6. sv. maši s pridigo,
ob pol devetih zadnja sv. maša (ob primerni
udeležbi vernikov pridiga), popoldne ob pol
štirih pridiga, blagoslov in pete litanije. —
Nedeljo 30. nov. ob pol sedmih sv. maši s pri-
digo, ob pol desetih slovesna sv. maša s prid-
go, popoldne ob treh sklepna pridiga, pete li-
tanije, zahvalna pesem in blagoslov.

Verniki dobijo ob tej slovesnosti popolni od-
pustek pod običajnimi pogoji.

Kaj se sliši po svetu.

Rokoborba je dobičkonosna.

V nekem pravnem postopanju
proti bivšemu svetovnemu rokobor-
skemu prvaku Tunney-u je bilo do-
gnano, da je orjaški borec s svojimi
mišicami zaslužil nad 1 milijon 700 ti-
soč dolarjev. Računajte 1 dolar po 19
lir, pa boste videli, koliko milijonov
lir je g. Tunney zaslužil s svojimi
pestmi!

Zgodovina v znamkah.

V Parizu so pred kratkim otvorili
razstavo znamk, ki se potrebujejo za

zračno pošto že od pričetka letalstva.
Na teh znamkah so upodobljena vsa
letalna sredstva od priprostega bala-
na do najmodernejšega zrakoplova.

»Svetovna kuharica«.

Tak bo nemara naslov velikih ku-
harskih bukev, ki jih bo spisala An-
gležinja Drummond. Ta gospa potuje
namreč že več let po svetu in zbira
kuhinjske recepte pri vseh narodih.
Najbolj se navdušuje za kitajsko ku-
hinjo. Pravi, da je najboljša in naj-
cenejša, ker znajo Kitajci celo iz nič

Svetovavec

žepni koledar za gospodarje, trgovce, obrtnike in zadrage za l. 1931.,
je izšel v založbi KATOLIŠKE KNJIGARNE v GORICI.

Zahtevajte ga pri domačem trgovcu, ali pa pišite ponj na naslov: Libreria Cattolica, Gorizia, Piazza Vittoria 11.

vrednih reči skuhati tečne jedi. Dozdaj smo pa slišali, da veljajo na Kitajskem za slaščico gnila jajca in lastavičja gnezda.

Zločinec v oblakih.

Policija na Norveškem je te dni lovila z letalom nekega zločinca, ki se je skrival v oblakih. Da, prav dobesedno v oblakih. Letalski inženir Hellesen je prišel s svojim podjetjem na rob propada. Upniki so mu hoteli že vse pobrati, tudi zadnje, a najbolj dragoceno letalo, ki mu je še ostalo. Inženir pa — ne bodi len — sede v letalo in odfrči upnikom takorekoč pred nosom — med oblake. Policija je sklenila loviti ubežnika z letalom.

Pohabljen krava.

Na Angleškem v južnem Gallesu se neki posestnik ponaša s kravo, ki ima umetno nogo. Žival si je še mlada zlomila nogo. Gospodar jo je seveda hotel zaklati. Domača hči je pa prosila in očeta preprosila, da je dal živčetu narediti umetno nogo. Krava sicer malo šepa, a daje dosti mleka in je imela že tri teleta. Vsa bližnja in daljna okolica pozna krotko, pohabljeno kravico.

Bajni Ofir.

Tisoče let je tega, kar je stalo v Južni Afriki, v Rodeziji mogočno mesto omikanega naroda, kateremu so učenjaki dali ime Zimbaboe. Izkopavanje razvalin je prineslo na dan prav umetne stavbe in kovinaste izdelke. Sredi mesta se je dvigal veličasten tempelj, na visoki skali pa nezavzetna trdnjava. Baje je to mesto starodavni Ofir, odkoder je kralj Salomon dobival zlato.

»Slep je, kdor se s petjem ukvarja...«

Tako je zapel prvak naših pesnikov France Prešeren, ko se je prepričal, da mu slovstveno delovanje nič ne nese.

Martinovo, gos in še kaj.

Jesenski november nam ne prinese le spomina na smrt. Kakor za veseljem žalost tako tudi za dežjem solnce, so si mislili stari koledarniki, ko so praznike sestavljali. In tako so vsem vino pivcem v veselje in vinogradnikom v radost vrnili med novemberske dneve še god sv. Martina na 11. novembra.

Kaj je vsega ob sv. Martinu! Martinova gos, pečen kostanj, novo vino postane staro in je treba od hrama do hrama na pokušnjo. Posli se selijo in odpovedujejo službe o sv. Martinu. Vinski bratci so ga hvalili, davkoplačevalci so pa kleli ta dan, ker so davki zapadli. Že v srednjem veku so namreč naši predniki izkazovali temu dnevu tako čast kot mi. Ker so pa gospodarske menile, da ima kmet ob tem času največ pod palcem, so zato postavile Martinovo kot davčni dan.

Pa kljub temu je na malokateri mizi manjkala na ta dan martinova gos, v južnih krajih Evrope pa fazan ali celo

Toda je že tako v zgodovini, da je tudi pisateljstvo včasih bilo dobro, včasih slabo plačano. To je pač odvisno od časa in od pisatelja samega. Ko je prvi grški pesnik Homer deklariral svoje junaške pesnitve, je prejel od gostitelja le par darov in dobro južino. Grški pisec žaloiger Sofokles je prejel za plačilo zgolj pravico, da sme nositi na glavi lavorjev venec. Atenci so dali Herodotu, prvemu pisatelju zgodovine, 10 talentov (danes bi bilo to skoraj 35.000 lir), ko je pri olimpijskih svečanostih bral par odlomkov svojih del. Še bolje je bil plačan pesnik Herilos, ki je opeval grško zmago nad perzijskim kraljem Kserksom. Za vsak verz je prejel en zlat. Oktavija, mati Marcelova, je dala pesniku Vergilu po 10 velikih sestercev za vsak verz v Enejidi, kjer se omenja mladenič Marcel. Ker je bilo takih verzov 32, je pesnik zaslužil lepo vsotico okoli 45.000 lir. Kneževsko je obdaril francoski državnik kardinal Richelieu pesnika Colleteta za tri verz, kjer se opevajo državniške sposobnosti Richelieujeve. Rousseau, ki je spisal roman »Emile«, je prejel zanj 6000 frankov.

Pisateljski honorarji so bili do 19. stoletja prav majhni. Največ so zaslužili založniki. Dandanes je tudi tako. Pač pa se dobe med možmi peresa ljudje, ki obilno zaslužijo in imajo celo stalne letne zaslužke. Angleški pisatelj Bernard Shaw (izg. Šo) zasluži n. pr. vsako leto okoli pol milijon lir. Založniki mu plačajo kar naprej tudi tisto, česar še ni napisal. Za take pač ne velja Prešernov vzdih. Tudi slovenskim piscem se malo bolje godi, kot se je včasih. Pisatelj zasluži s knjigo kakih 160 strani okoli 1500 lir, pa to ni nič v primeri s pisateljskimi nagradami drugod.

pisani pav. Ta lepa navada z gosjo cvete še danes v Štandrežu pri Gorici, (pa je po 6 lir porcija), drugod se zadovolje s pečenim kostanjem, ki ga pridno zalivajo s pravkar iz nove v staro pretvorjeno kapljico.

Legenda pravi: Martina so hoteli narediti za škofa v francoskem mestu Toursu. Ponižni in pobožni Martin se je pa tolikšne časti zbal in se skril v klet za sode. Toda v kleti je bilo par gosi, ki so z glasnim gaganjem izdale

sv. Martina, ki je moral sprejeti škofovsko čast. Vidite, tako sta prišla s sv. Martinom v zvezo vino in gos. Francoz še danes reče »faire le St. Martin« (delati Martina), če hoče označiti veselo družbo, kjer so tudi dobri založaji in vsčeni litri. Mi pa pravimo takemu poskočnemu delu »martinovanje«.

V starih časih, ko še ni bilo po hišah električne razsvetljave, so na Martinovo prvič prižgali zvečer luč. To je pomenilo, da prično dolgi, a tudi toplo prijetni zimski večeri pri preji, ličkanju koruze in podobnem domačem delu. Predno se je to vsakovečerno delo začelo, je hišni gospodar zbral vso družino in posle k mizi, obloženi z dišečimi pečenimi goskami, Martinovimi gosmi.*

Tako torej ni to martinovanje le prijetno za želodec in razveseljivo za oko, marveč je tudi v zgodovini ukošenjeno in upajmo, da ta lepa stara navada ne bo še tako brž zginila.

*) Podobno lepo lastnost so še pred dvajsetimi leti poznali n. pr. solkanski gospodarji, ki so ob sv. Martinu dali svojim delavcem po kakih 50 litrov vina, gos z ajdovo polento in pečen kostanj.

Gospodarstvo.

Trg kmečkih pridelkov.

Trst, 11. novembra.

Sadje: kostanj 90 do 150, jabolka 200 do 300, hruške 260, grozdje 120.

Zelenjad: radič 200 do 400, zelena 80 do 90, kapus 50, vrzote 40 do 50, solata 100, glavna 180 do 200, solatica 320, cvetača 120 do 140, špinača 160 do 180, domača 250, kolerabe 100, paradižniki 180 do 200.

Krompir 35 do 55.

Gorica, 12. novembra.

Sadje: grozdje 180 do 200, jabolka 140 do 250, kostanj maron 150 do 160, objak in drugi 60 do 100.

Zelenjad: vrzote 15 do 20, kapus 30 do 35, špinača 120 do 140, zeleni radič 30 do 40, solata 50 do 60, zelena 50 do 60, cvetača 120, rožnati kapus (špros) 220.

Krompir gorski 45, maslo 11.50, jajca sveža 70 do 75, inozemska (poljska) 50 do 65.

ZAHVALA.

Podpisani se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so na zadnji poti spremljali našega nepozabljenega sina

Andreja.

Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetja in vencev, vsem fantom in dekletom, ki so se v velikem številu udeležili pogreba, č. g. župniku za trud ter gđc. učiteljicam, ki so prisostvovalle pogrebu s šolskimi otroci.

Doberdob, 2. novembra 1930.

Družina Jožef Vižintin.

TRAKTORJI — VLAČILCI.

Že pred vojno so skušali nadomestiti v kmetijstvu živalsko silo (konje, vole, itd.) z raznimi stroji: parnimi, električnimi in motornimi. Strojno obdelovanje zemlje so najbolj razvili v Zedinjenih državah Severne Amerike med vojno, ko so bile človeške delovne sile na bojiščih ali zaposlene v tvornicah. S strojnim obdelovanjem so v Ameriki tako znižali proizvodne stroške, da stane kvintal pšenične ga zrnja po nekod komaj 30 do 35 lir, dočim se danes še vedno lahko prodaja po 50 in 60 lir, torej z velikim dobičkom; pri nas pa trde mnogi strokovnjaki, da bi se ne izplačalo pridelovanje pšenice, če bi padla cena izpod 100 lir za kvintal.

Strojno obdelovanje s traktorji na bencin ali petrolej se je po vojni zelo razširilo po vsem svetu in tudi pri nas v Julijski Krajini orjejo že marsikje z motorjem in pride oranje mnogo ceneje kot z živino. Tako je tudi v ostali Italiji, kjer je bilo l. 1915. komaj 270 motornih plugov, dočim jih je danes že 21.000. Kjer je bil pred vojno en motorni plug, jih je danes 75.

Enako sliko dobimo tudi po drugih državah. Trenutno se motorno obdelovanje zemlje z motorji najbolj širi v Sovjetski Rusiji; po načrtih bi morale ruske tvornice motorjev izdelati od l. 1932. naprej letno po okoli 50.000 motornih plugov. Na državnem veleposessvu — tako imenovani žitni tvornici — Sovhoz Verbljud (sovhoz = sovjetskoje hozajstvo = državno posestvo, Verbljud = velblod, kamela), ki meri skoraj 150.000 ha (predstavljaj si kvadrat s stranico od 38,5 km, ob kateri bi moral hoditi skoraj osem ur) imajo kar 700 traktorjev, torej enega za vsakih 215 ha. Za jesensko setev je oralo 350 traktorjev v eni vrsti in vsak je delal 4 brazde; istočasno so napravili 1400 brazd.

Za majhna posestva niso traktorji vlačilci, ker je treba preveč obračati, zelo pa se splačajo na velikih posestvih. Ker gre vse gospodarstvo danes za tem, da se proizvodni stroški tudi v kmetijstvu čimbolj znižajo, zato bo vedno več traktorjev-vlačilcev oralo zemljo. Prej ali slej pa se bodo traktorji na bencin ali petrolej zamenjali s traktorji, katere bo gonila električna sila. Danes so znani že zelo posrečeni poskusi električnega oranja.

Posneto mleko in teleta.

V deželi je zelo mnogo posnemalnikov, zato tudi mnogo posnetega mleka. Posneto mleko nam vrže največ, če ga dajemo teletom. Tele mora v prvem mesecu življenja dobivati dnevno po 8 litrov celega, neposnetega mleka. Od 4 tedna naprej lahko nadomeščamo celo mleko s posnetim, seveda polagoma in stopnjevaje, tako da dobiva tele pri osmem tednu še 4 litre celega in enako količino posnetega mleka, pri 12 tednu pa le posneto mleko. V posnetem mleku je še vedno mnogo beljakovin. Posneto mleko pa moramo krmiti sveže: takoj po molži je treba mleko posneti in takoj pokrmiti. Posneto mleko za teleta

mora biti sladko in ne skisano. Zato je treba posnemalnik skrbno osnažiti takoj po odrabi.

Za povzdigo živinoreje.

Opozarjamo živinorejce, da se samo še do 30. novembra lahko javijo pri Kmetijskem uradu, če hočejo tekmovati za nagrade, ki jih je razpisalo oblastvo za povzdigo živinoreje. Pri glasni list in vsa potrebna pojasnila dobite pri Kmetijskem uradu (Cattedra Ambulante d'Agricoltura).

Sir Montasio

je zelo podoben našemu tolminskemu, a ima to veliko prednost, da so vse oblike skoraj enake in da nima nobena manj kot 7, a tudi ne več kot 10 kg. Zato pa je tudi po tem siru povpraševanje, po našem pa ne.

Cena svilodom.

V zadnjih 12 letih so imeli v Italiji svilodi sledeče cene (v lirah za kg):

1919	10.—	1925	32.—
1920	27.—	1926	30.80
1921	12.20	1927	14.80
1922	25.70	1928	16.65
1923	31.25	1929	15.20
1924	24.40	1930	7.—

70 letnica vinarske šole v Klosterneuburgu.

Pred 70 leti, 1. marca 1860., je bila ustanovljena v Klosterneuburgu pri Dunaju »samostanska vinarska šola«, iz katere so izšli skoraj vsi vinarski strokovnjaki bivše Avstrije in današnjih njenih naslednic ter tudi marsikateri vinarski strokovnjak našega ozemlja. Doba 70 let je precej dolga, v vinarstvu pa še najbolj, ker moramo vpoštevati, da niso poznali pred 70 leti še nobenih ameriških divjakov podlag za trte, ker se še ni pojavila trtna uš; peronospora in oidij so poznali takrat le deloma, poznali pa niso lekov za večino vinskih bolezni.

Bivši obiskovalci šole so slavnostno praznovali obletnico, njih glasilo, strokovni list »Weinland«, pa je ob tej priliki izdal številko, ki obsega nad 200 strani.

Pravilno je,

da skoplješ jame za saditev dreves vsaj dva meseca preden sadiš. Seveda, če hočeš saditi še v jeseni, si že zamudil pravi čas, zato pa skoplji čim večjo jamo in daj h koreninam dobre zemlje.

Napačno je

v jeseni posajeno drevje tesno privezati h kolu. V zimskem času se zemlja usede in trdno privezano drevesce obvisi ob kolu in pod koreninami nastane praznina. S takim drevescem ne bo nikdar nič. Zato priveži drevesce

Kdor hoče imeti napeti roman »HATASU« v celoti, ga bo lahko po nizki ceni naročil pri »Coop. Editrice Adria« — Riva Piazzutta 18. Gorizia.

Dorica Perinova

in

Sfiligoj Viljem

poročena

Medana (Dobrovo)

Gorica

6. novembra 1930

Kmečko-delavska posojilnica na Dol-Otlici

vabi člane na

izredni občni zbor,

ki se bo vršil dne 23. novembra t. l. v uradnih prostorih s sledečim

dnevnim redom:

1. likvidacija zadruge;
2. imenovanje likvidatorjev.

ODBOR.

Odlikovani zobozdravniški ambulatorij

R. BREZIGAR

SPREJEMA

V GORICI

na Travniku št. 17/1 (Piazza Vittoria)
poleg kinematografa.

KVAS

dobite pri tvrdki
v ulici N. Machiavelli št. 22

TRST, TELEFON
38-43.

ZDRAVNIK

dr. L. SIMONITI,

bivši asistent za notranje bolezni,

sprejema vsak dan v **Gorici,**

PIAZZA VITTORIA (na Travniku) št. 6/II.

(nasproti lekarne Cristofoletti.)

od 9. - 12. in 3. - 4.

Ob sredah po četrti uri na lastnem domu v

Biljani v Brdih

Nove cene! Nove cene!

Ker sem na novo preuredil in povečal svojo trgovino in se založil z raznim manufakturnim blagom

s prav novimi cenami,

vabim svoje stare odjemalce, da si pred nakupom ogledajo mojo novo zalogo SUKNA, ŽAMETA, FLANEL, RAZNIH PARHOV, VOLNENIH JOPIC, PULLOWERJEV, VOLNENIH NOGAVIC, ROKAVIC itd.

Franc Rušt (prej Pavel Kunstek)

ŠTURJE p. AJDOVŠČINA.

prav rahlo, da se brez ovire lahko poseda z zemljo vred.

Tudi je napačno

jemati še zeleno drevje iz zemlje in osmukati perje. S tem se šibi rast drevesca, ker mu z listi oropamo mnogo redilnih snovi, ki bi še lahko pripotovale v debelce in v vejice. Še slabše pa je vzeti iz zemlje še zeleno drevesce in ga ne osmukati, ker tako drevesce bi se posušilo: po listih bi namreč iz drevesca izhlapevala voda. To rej jemlji iz zemlje le taka drevesca, ki so že gola, brez listov.

Nove postave.

UŽITKARJEVE OBVEZNOSTI.

Užitkar mora uživati stvar kot dober družinski oče. Zato mora stvar tako uživati, da jo lahko vrne ob koncu užitka nespremenjeno po obliki in vsebini.

Iz tega sledi, da mora užitkar izvrševati redne, navadne poprave na stvari, dokler traja užitek. Izrednih poprav pa ni dolžan izvesti ne užitkar ne lastnik.

Če izvrši izredne poprave lastnik prostovoljno, mu mora užitkar plačati obresti od kapitala, ki ga je vložil v poprave. Ako jih pa izvrši užitkar, mu mora lastnik povrniti izdatke, v kolikor so poprave ob koncu užitka še za stvar koristne.

Užitkar je dolžan lastniku povrniti vso škodo, ki je nastala po njegovi krivdi. Lastnik ima pravico zahtevati odškodnino takoj, ko je škoda nastala. Vendar ima užitkar pravico zahtevati od lastnika, da se odškodnina za škodo poravnava (kompenzira) z odškodnino, ki jo užitkar lahko zahteva za izboljšanja (melioracije) stvari.

Užitkar in davki.

Užitkar mora plačati tudi davke in druge letne dajatve, ki bremenijo užitkarsko stvar. Treba je poudariti, da je užitkar neposredno odgovoren za davke nasproti davkarju. Če se pa stvar obremeni med užtkom s kako dajatvijo, n. pr. vojno dajatvijo, prispevkom za vodno zadrugo ali za izsuševalne naprave, jo mora lastnik plačati.

Užitek in lastnina.

Ker je užitkar dolžan povrniti stvar ob koncu užitka po vsebini in obliki nespremenjeno, je dolžan paziti na to, da se nihče ne dotakne lastninske pravice; zato mora vedno opozoriti lastnika, če se hoče tretja oseba poslastiti njegove stvari ali če si hoče prisvojiti služnostno pravico. Če užitkar ne izpolni te obveznosti, je odgovoren za vso škodo, ki jo lastnik zaradi njegove nemarnosti pretrpi. Če nastopijo tretje osebe proti užitkarju s pravicami, ki se tičejo užitka, mora on nositi pravdne stroške; če se pa tičejo pravde užitka in lastnine, morata užitkar in lastnik plačati pravdne stroške sorazmerno z njunimi koristmi;

Predno kaj nakupite,

preglejte naše cene, ki so zelo znižane

ALL' ECONOMIA FAMILIARE

Trst - Piazza Ponterosso N. 5

Madapolam	od L 1.75	naprej,
rjava kotenina	od L 1.90	naprej,
platno »Madonna« težje	od L 2.25	naprej,
platno za rjuhe	od L 3.20	naprej,
flanela, težja, 70 cm	od L 2.—	naprej,
piké frštanjast bel	od L 2.90	naprej,
frštanj križan, rdeč, plav	od L 2.75	naprej,
frštanj za halje	od L 2.50	naprej,
pol voln. blago, 140 cm vis.	od L 7.50	naprej,
»rigadin«, prvovrsten	od L 2.75	naprej,
satén črn in barvan	od L 3.50	naprej,
cajh za hlače, 130 cm	od L 6.50	naprej,
debele odeje	od L 39.—	naprej,
odeje	od L 12.—	naprej,
telovnik »Pullover«	od L 9.50	naprej,
volnene rute	od L 15.—	naprej,
otroške majice	od L 2.90	naprej,
moške bombaževin. majice	od L 6.—	naprej,
platnene brisače na meter	od L 2.75	naprej,
gobaste brisače	od L 1.90	naprej.

OKORISTITE SE!

OKORISTITE SE!

Dott. GIUS. COMEL,

specialist za bolezni v
ušesih, nosu in grlu,

bivši operater na univ. klinikah prof. Neumannna in Hajeka na Dunaju in asistent prof. Brunettija v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah.
Sprejema od 9.-11. predp. in od 3.-4. pop.
Gorica, Via Garibaldi 11 (prej Teatro)

„Al buon mercato“

TRST — VIA ARCATA 16 — TRST.

Veliko skladišče moških in deških oblek, na novo založeno z največjo izbero: površnikov in sukenj v vseh modernih barvah. Štajerske jope z navadnim in kožuhočinastim ovratnikom. Vedno nova izbira temnih, svetlih, pisanih flanelastilov, modernih hlač in posameznih črnih, plavih in pisanih jopičev. Velika zaloga delavskih oblek, hlač in jopičev. Govorimo slovenski. Cene zelo ugodne.

ZA OBUVALO RABITE SAMO ČISTILO

LODIS

KI USNJE OHRANI, OMEČI IN OSVETLI.

Na prodaj na debelo: „SIDOL COMPANY“ - Trst, via della Fonderia 3., Telefon št. 7273. In pri vseh trgovcih na debelo. — Na drobno: pri vseh trgovcih, ki imajo izdelek v prodaji.

NAJTRDNJEJŠE PONIŠTVO IN ZAJAMČENO PO NAJNIZJIM CENAM

dobite v tovarni

G. BIECHER

TRST — Via dell'Istria 27.

Najbolj moderne sobe, kuhinje in jedilnice. Razpošiljamo po deželi.
Veliki popusti!

Ortoped N. BECCHI — TURIN,

via Ormea št. 68.

IZVEDENEC ZA ZDRAVLJENJE

K I L E

BREZ OPERACIJE.

Bolni na kili se lahko z zaupanjem obrnejo na osebno znanega in izkušenega ortopeda ter pri njem naročijo posebno pripravo za zdravljenje.

NEKATERI OZDRAVLJENCI:

Batagelj Ivan, Lokavec pri Ajdovščini (Gorica), Rogelj Josip, Idrija (Gorica), Fabjan Katerina — Borut (Istra), Fink Alojzij — Schnals (Bolzano), Dallasta Ange — Dosso Duro, Calle della Badia — S. Gregorio — Venezia.

Opozorjamo, da bo ortoped Becchi prišel v naslednje kraje:

v Gorico: v ponedeljek 1. in torek 2. decembra v hotel »Angelo d'Oro«.
v Sv. Lucijo: 3. decembra v hotel »Mikuž«.

v Trst: v četrtek 4. in petek 5. decembra Corso Vitt. Eman. 41.

v Tržič: 6. decembra v hotel »Cervo«.
v Opatijo: 6. decembra v »Pensione Mosler« samo od 10.—13. ure.

na Reko: v nedeljo 7. in ponedeljek 8. decembra v hotel »Quarnero«.

v Bistrico: 9. decembra v hotel »Novak«.

v Št. Peter na Krasu: 10. decembra v hotel »Rebec«.

ako se pa pravde tičejo le lastnine, je odgovoren za troške le lastnik.

Užitkarjeve obveznosti ob koncu užitka.

Ko konča pravica, mora užitkar vrniti stvar v stanju, v katerem jo je prevzel. Važno vprašanje je, če ima užitkar pravico, da mu lastnik povrne izdatke za izboljšanja, ki jih je izvršil med užitkom? Italijanska postava določuje, da nima užitkar prav nobene pravice do odškodnine za izboljšanja, čeprav je vrednost stvari radi njih znatno narastla. Na prvi mah se zdi ta določba čudna in krivična. Temeljno pravno pravilo je namreč tole, da ne sme nihče obogateti na račun tujega dela in tuje lastnine. Toda če omenjeno določbo nekoliko premislimo, nam postane razumljiva.

Rekli smo, da mora užitkar uživati stvar kot dober družinski gospodar. Izboljšanja pa niso redno nič drugega, ko posledica dobrega in vestnega gospodarstva in uspeh dobre uprave. Nadalje je naravno, da ima užitkar od izboljšanj tudi že svojo korist, ker mu daje izboljšana stvar večje dohodke. Imenovano določbo pa zakon vendar nekoliko omiljuje. Postava določuje, da se odškodnina za škodo lahko poravnava s porastkom na vrednosti, ki je nastal zaradi izboljšanj. Poudariti pa moramo, da pripušča zakon to poravnavo le tedaj, če škoda ni nastala po veliki užitkarjevi krivdi ali nemarnosti; omenjene pravice ne priznava zakon užitkarju v vsakem slučaju, marveč le tedaj, ko jo smatra sodnija za umestno in pravično. Razume se, da nastopi sodnija le tedaj, če se lastnik protivi priznati omenjeno poravnavo. S to omejitvijo nam postane določba, da nima užitkar pravice zahtevati odškodnine za izboljšanja, še bolj razumljiva. Gotovo bi bila tudi nasprotna določba mnogo bolj krivična, če bi moral namreč lastnik v vsakem slučaju povrniti užitkarju izdatke za izboljšanja. Tedaj bi užitkar imel lastnika v krempljih in bi ga lahko prisilil, da bi nalagal svoj kapital po ljubi užitkarjevi volji v stvar, ki jo on uživa. Ob koncu užitka bi prišlo med užitkarjem in lastnikom do neštetihih pravih, ki jih je zakon z gori omenjeno določbo hotel preprečiti. Uvideli smo, da je torej omenjena določba pametna in socialno koristna. Pojasniti moramo še določbo o poravnavi med odškodnino za škodo, ki je ni zagrešil užitkar z veliko krivdo ali nemarnostjo in porastjo vrednosti, ki jo je stvar pridobila radi izboljšanj. Recimo, da je po majhni užitkarjevi krivdi bila poškodovana stvar za 1000 lir in da je nasprotno porastla vrednost stvari zaradi izboljšanj za 500 lir. Pravično je, da mora v našem primeru užitkar plačati le 500 lir odškodnine. Ako bi pa užitkar stvar izboljšal za 1000 lir in povzročil z majhno krivdo škodo le za 500 lir, potem nima užitkar pravice zahtevati od lastnika, da mu povrne 500 lir, ker presegajo izboljšanja škodo. Iz tega primera razvidimo, da ne dopušča zakon redne in popolne izravnave, marveč le skrženo.

Struchel & Paludetto

GORICA - Corso G. Verdi 7.

Manufakturna trgovina z oblekami in suknjami lastnega izdelka. Velika zaloga angleškega in domačega blaga za moške in ženske. - Perilo in bombaževine po zelo nizkih cenah.

Marija Accerboni - Trst,

Via Genova 21.

Najboljši madapolam L 1-75,
Platno Madonna 80 cm „ 2-40,
Platno Lavoratore 120 cm „ 3-30,
Platno Lavoratore 150 cm „ 4-30,
Črn saten 120 cm „ 3-80,
Gladek saten 130 cm „ 5-90,
Črn thibet 120 cm „ 2-95,
Volna mušola 99 cm „ 8-90,

Nogavice, maje, naramnice, spodveze, robei in odeje po najnižjih cenah v Trstu.

Primarij

Dr. AUG. DE FIORI,
KABINET ROENTGEN

se je preselil
na Corso Vitt. Eman. št. 6. I. n.

Zobozdravniški ambulatorij

TRST - Via delle Sette Fontane 6.

Izvršuje točno vsako delo z zlatom in kavčukom. Našim ljudem z dežele poseben popust za potne stroške. Govori se slovenski. — Delo zajamčeno! — Odprto od 9.—13. in od 15.—19. Ob nedeljah od 10.—12.

ZDRAVNICA

dr. VILMA DOMINCO,

sprejema

od 10.—12. in 15.—16. ure

GORICA,

ulica Corso Vittorio Emanuele III. številka 59.
Posebnost: zdravljenje z ultravijoličnimi žarki.

Zobni zdravnik dr. Robert Hlavaty

v TRSTU

SE JE PRESELIL
v ulico **CARDUCCI 10/II.**

Ob sredah in sobotah ordinira
v POSTOJNI

Največja urarska delavnica v Trstu.

ALOJZIJ POVH,

TRST — Piazza Garibaldi
št. 2, I. nadstropje.

Kupuje krone in zlato.

POSNEMALNIKI

CENE:

za 65 litrov na uro 410.— L.

za 120 litrov na uro 510.— L.

JUST UŠAJ,

Gorica,

Piazza della Vittoria 4.

**SO NAJBOLJŠI IN KLJUB
TEMU NAJCENEJŠI**

NE ZAUPAJTE BLAGU, KI VABI Z NASLOVI:

»skupna razprodaja«, »priložnostni nakup«, »izredna prilika« in izogibajte se tako zvanih »po razprodajnih cenah«.

Kupujte raje blago, ki ni preležano, ker vam bo dolj trajalo, barve ne bo spremenjale in vzorci bodo najmodernejši.

Kdor želi brezhibno in najmodernejšo ukrojeno SUKNJO, RAGLAN, POVRŠNIK, DEŽNI PLAŠČ (Trench Coats), IZPREHODNO ali ŠPORTNO OBLEKO, JOPIČ ali posamezne HLAČE, naj se obrne na

skladišča izgotovljenih oblek za moške

z veliko zalogo sukna in blaga iz domačih in inozemskih tvornic za naročila po meri, izvršena v lastni krojačnici.

„ALLE GRANDI FABBRICHE“

TRIESTE — CORSO GARIBALDI 10 - TELEF. ŠT. 79-35

kjer dobite vedno veliko izbero vsakovrstnih kosov oblačila za moške, mladeniče in otroke, kjer so razven dobrega in svežega blaga tudi cene nizke in poštene.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 761: Kaj je vzrok težkemu govorjenju (jecljanju) in kako se odpravi? — Odgovor: Vzroki so lahko različni, zato se pustite preiskati od zdravnika.

Vprašanje št. 762: Ali je kot gnojilo kaj vredna zemlja, s katero pokrivajo ogljarji svoje kope? — Odgovor: Kot gnojilo nič ali pa prav malo.

Vprašanje št. 763: Katero izmed plemen Latincev, Germanov in Slovanov je močnejše po številu? — Odgovor: Najmočnejše plemo na svetu so Germani, katerih je danes okoli 280 milijonov (največ Angležev, potem Nemcev); Germanom sledijo Romani ali Latini, katerih je kaj manj kot 200 milijonov, med njimi največ Francozov, potem približno enako Italijanov in Špancev, najmanj pa Kataloncev. Vseh Slovanov je nekaj čez 160 milijonov, in sicer je Rusov več kot dvakrat toliko kot vseh ostalih Slovanov (Poljakov, Čehov, Slovakov, Lužiških Srbov, Srbo-Hrvatov, Bolgarov in Slovencev) skupaj.

Vprašanje št. 764: Ali je za flobert potrebno dovoljenje? — Odgovor: Potreben je orožni list.

Vprašanje št. 765: Prepeljal sem svoje čebele na pašo v tujo občino in deželo, pa so mi tamkajšnji čebelarji nasprotovali. Ali smejo tako? — Odgovor: Dovoljenje za prevoz čebel daje Kmetijski urad (Cattedra Ambulante di Agricoltura) dotične dežele, kamor spada občina, v katero želite prepeljati čebele na pašo. Kmetijski urad mora seveda čuvati dobrobit domačih čebelarjev in jih vprašati za mnenje. Če imate dovoljenje od Kmetijskega urada, Vam domači čebelarji ne morejo več nasprotovati.

Vprašanje št. 766: Kot mačeha sem dobivala pod Avstrijo vojno odškodnino po sinu. Ali imam pravico do pokojnine pod Italijo? — Odgovor: Po italijanskem zakonu nimate pravice do pokojnine kot mačeha; pokojnino prejmejo samo matere.

Vprašanje št. 767: Kdo mora popraviti stanovanje, lastnik hiše ali najemnik? — Odgovor: Zavisi od najemniške pogodbe, a večja popravila mora redno oskrbeti gospodar hiše. K temu pa danes ne morete več prisiliti gospodarja, ker je oddajanje stanovanj prosto in če niste s stanovanjem zadovoljni, ga lahko zapustite.

Vprašanje št. 768: Kdo je bil Karel Marks in kaj je učil? — Odgovor: Marks se je rodil 5. maja 1818. v Trijeru v Nemčiji od židovskih staršev. Bil je urednik in narodno-gospodarski ter socialni politik, ki je v svojih spisih zahteval predvsem ukinitve vsega zasebnega premoženja ter združevanje (v resnici poročevanje) vseh proizvodnih sredstev (zemlje, tovarn, bank itd.), čes da se le tako more onemogočiti izrabljanje delovnih slojev od strani kapitalistov. Njegovo glavno delo je »Kapital«, Marks je umrl 1. 1883. v Londonu.

Vprašanje št. 769: Filmanje je v glavnem fotografiranje. Kako pa fotografirajo dejanja kot n. pr. potop ladje? — Odgovor: Potop ladje fotografirajo večkrat v resnici na morju, večkrat pa tudi v sobi, kjer plava ladja v škafu vode. Vsak kinematografski film si mora predstavljati kot skupino po načrtu izbranih najrazličnejših prizorov. Iz različnih filmskih trakov izrežejo le tiste slike prizorov, ki spadajo k dejanju. Iz teh izrezkov sestavijo nov filmski trak.

Vprašanje št. 770: Ali je madjarska književnost tako šibka, da ima v slovenščini tako malo prevodov? — Odgovor: Število prevodov ne

Priložnostni nakup

pri tvrdki

S. LEVI, TRST,
via S. Lazzaro 9

Veliki dohodi frštanja
po brezkonkurenčnih cenah.

Par primerov:

Lawntenis	po L 1.70,
Lawntenis težak, v vseh barvah	po L 2.20,
najfinejši frštanjast piket	po L 3.20,
bela češka flanela	po L 5.50,
frštanj za obleke	od L 2.90 naprej,
žamet za obleke	od L 4.80 naprej,
žamet za moške hlače	po L 8.50,
hudičeva koža	po L 8.50,
platno »Madonna«, težko	po L 2.—,
širting »Sposa«	po L 2.80,
jačja koža	po L 2.80,
platno za rjuhe	od L 4.— naprej.

Velika zaloga posteljnih in svilenih pregrinj. Blago za moške obleke, črn in barvan saten, svilene podvlake itd.

Za krojače, šivilje in neveste posebni popusti!

!! Pazite na številko !!

Civilno inženirska pisarna

dr. ing. Gaberščik Oskar,
TOLMIN,

izvršujejo vsa civilno inženirska dela in vsako vrstne projekte; napravljajo načrte in vse potrebno za priznanje vodnih pravic ter za žične vzpenjače; meri in parcelira zemljišča; izdeluje zemljiške skice za kupoprodajne pogodbe; razne cennike za privilegirana posojila itd

Prvovrstno surovo in kuhano laneno olje (firnež) mineralno olje za posne-malnike, šivalne stroje, slamoreznice, prašno olje, terpentini, lak, mizarski klej, stekleni papir, suhe barve, čopiče; klajno apno, orehove in lanene tropine nudi po najnižjih cenah

J. MUNIH,
Sv. Lucija ob Soči.

Tvrdka Teod. Hribar - Gorica,

CORSO G. VERDI št. 32,

priporoča svojim starim odjemalcem domače in inozemsko blago vseh vrst, posebno veliko izbero črnega sukna za čast. duhovščino in platno znanih tovarn Regenhart & Raymann za cerkvene prte. Perilo za neveste od najnavadnejših do najfinejših vrst in vse potrebno za njihovo popolno opremo.

BLAGO SOLIDNO.

CENE ZMERNE.

Predno si kaj kupite za zimo Vas vabimo, da si ogledate našo veliko zalogo zimskega blaga: žameta, sukna, volnenih nogavic, rokavic, čepic itd., kjer dobite vse po zelo nizkih cenah.

F. FURLAN - AJDOVŠČINA

Najboljše blago!

Najnižje cene!

TOLMIN

Zdravnik - kirurg - zobni zdravnik
dr. P. Ugo Netzbandt,
izvežban na klinikah na Dunaju in v Monakovem
(na Bavarskem)
sprejema

v Tolminu vsako soboto in nedeljo
(pri drju Fussiju),

v Gorici druge dneve v tednu (via Dante 10).

Najvišje cene
plačujem

KOŽE

kun, zlatc, dihurjev, vider,
jazbec, veveric, divjih in
domačih zajcev.

D. WINDSPACH - TRIESTE
Via Cesare Battisti 10/II, vrata 16. Telefon št. 68-81
Sprejemajo se pošiljave po pošti.

ZDRAVNIK

dr. G. GREGORIG

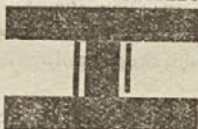
za notranje bolezni

sprejema vsak dan

od 10. - 12. in od 3. - 4. ure

V GORICI, Viale XXIV. Magg. (prej via
Tre Re) št. 9. v pritličju.

ZLATARNA.

F. BUDA,

Trst,

NAKUPOVANJE IN IZMENE!
ZELO POŠTENE CENE.

Zaročenci, botri in vsi meščanje kupujejo prstane, uhane, ure, verižice itd. le v dobro znanih trgovinah

Corso Garibaldi 35.
in via Roma 16.

nosti dotične literature. Mi Slo-
no lepo in močno književnost, a
mu se je zelo malo slovenskih del pre-
v tuje jezike, ker poznajo le malošte-
ilni ljudje poleg svojega maternega jezika
tudi naš jezik, iz katerega bi lahko prevedli.
Madjarska književnost ima zelo dragocena
dela, ki čakajo na prevajalca.

Vprašanje št. 771: Koliko moram biti star,
da dohim dovoljenje za lov? Koliko stane dvo-
cevka, naboji in vpis v lovsko družbo? —
Odgovor: V kratkem izide nov lovski zakon,
ki bo na novo uredil vsa vprašanja glede lova;
zato počakajte. Če hočete kljub temu dobiti
trenutno odgovor, obrnite se na kakega pu-
škarja in lovca.

Vprašanje št. 772: Obstrelil sem srnjaka, da
je težko hodil, medtem pa ga je neki drugi
fant vlovil in zaklal. Koliko odškodnine mu
pritiče? — **Odgovor:** Če niste lovec ne Vi ne
»drugi fante«, pritiče obema po nekoliko dni
zapora. Če ste Vi lovec, oni fant pa ne, mu ne
pritiče nobena odškodnina. Če pa ste oba
lovca, pritiče srnjak tistemu, ki ga je vlovil
seveda v lastnem lovskem okolišu. Nikakor se
ne splača pravdati radi tega vprašanja.

Vprašanje št. 773: S čim bi na oslepelem me-
stu Gerberjeve pipete za preizkušanje mleka
mogel zapisati neizbrisno številko? — **Odgov-
vor:** Na steklo se piše s fluorovo kislino, za
Vas pa bo najbolje, da Vam črto napravi
zlatar (urar). Najbrže pa bo najbolje, da ku-
pite drugo pipeto, ki stane le par lir.

Vprašanje št. 774: Moja mati je vdova. V
vojni je izgubila tri sine in dobiva mesečno
55 lir pokojnine. Preko županstva smo že več-
krat delali prošnjo za povišanje, a vedno za-
man. Ali res ne more dobiti več? — **Odgovor:**
Če ste že večkrat napravili prošnjo za poviša-
nje pokojnine in so Vam prošnjo odbili,
bi bila po našem mnenju vsaka nadaljna pro-
nja za povišanje pokojnine brezuspešna, ker
višina pokojnine ne zavisi od števila zgublje-
nih sinov, temveč od gospodarskega položaja
prosilca.

Vprašanje št. 775: Hčerka ima božjast, ki je
nastala zavoljo vojnih dogodkov. Dosedaj
nismo vložili prošnje, ker smo upali, da jo
ozdravimo. Ali bi bilo še mogoče dobiti pod-
poro in kam naj jo naslovimo? — **Odgovor:**
Po našem mnenju bi bila vsaka pokojninska
prošnja brezuspešna, ker ne boste mogli do-
kazati, da bolezen zavisi od vojne. Sicer pa je
tudi rok za vlaganje takih prošenj že pretekli.

Vprašanje št. 776: Ob studentu imam mlin
in meljem le ob deževnem vremenu, ob suši
ne morem. Ali je to javna voda in ali je treba
napraviti prošnjo na ministrstvo? — **Odgovor:**
Škoda, da nam niste sporočili imena dotičnega
potoka, ker potem bi Vam na vprašanje
lahko natančno odgovorili. Sicer pa je najbolj
umestno, naj se prizadeti v takih zadevah
obračajo na občinski urad, ki ima gotovo se-
znam javnih vod. Če Vašega potoka ni v se-
znamu javnih vod, niste dolžni prositi za
priznanje pravice do uporabe javne vode.

Vprašanje št. 777: Junija sem preko prefek-
ture vložil prošnjo na načelnika vlade za en-
kratno podporo radi številnih otrok. Do danes
nisem dobil odgovora. Ali naj vprašam, kje je
prošnja? — **Odgovor:** Po našem mnenju ni
treba pospeševati rešitve prošnje, ker bo naj-
brže rešena za božič.

Vprašanje št. 778: Ali bi lahko dobil kakšno
službo pri železniški upravi, n. pr. kot spre-
vodnik, itd. — **Odgovor:** Napravite prošnjo na
»Ministero delle Comunicazioni«. Najbrže
prošnja ne bo ugodno rešena, ker začasno ne
sprejemajo uslužbencev v državne službe (še
celo leto ne).

Vprašanje št. 779: Ali se mora plačati užit-
nina od vina ob ukletitvi ali pri prodaji? —
Odgovor: Užitnina se plača le enkrat, in sicer
pri prodaji. Če ste vino kupili in ga želite poz-

neje prodati, se morate dogovoriti z užitnin-
skim uradnikom, kdaj plačate. Če plačate ob
ukletitvi, potem shranite potrdilo o plačani
užitnini.

„AL CALMIERE“,

trvdka s tkaninami in izgotovljenim oblačilom

TRIESTE — Ponte della Fabra, vogal via Carducci.

NAJVEČJA IZBERA

MOŠKEGA BLAGA, NAJMODERNEJSIH VZORCEV IN
KAKOVOSTI ZA

Obleke - Površnike - Suknje, lastna krojačnica.

Nekaj reklamnih tipov (izpostavljenih v naših izložbah):

OBLEKE napravljene po meri iz pristnega volnenega
blaga, z najboljšo podlogo L 295.—

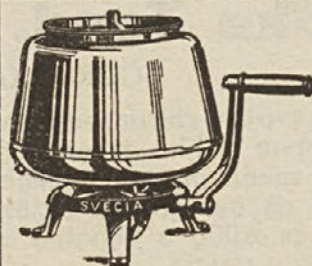
POVRŠNIKI iz najfinejšega blaga, moderni vzorci,
dobra podloga, izgotovljeni po meri L 295.—

SUKNJE izgotovljene po meri iz težkega volnenega
moderne blaga, polovico podložene z bombaže-
vinastim atlasom L. 295.—

Izdelki brezpogojno zjamčeni.

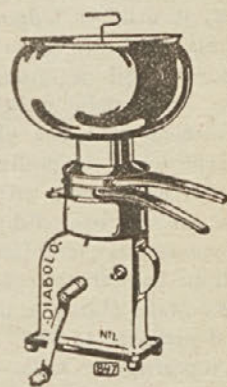
Bogata OBLEK = POVRŠNIKOV = DEŽNIH PLAŠČEV
zaloga = TRENCH = COATSOV = SUKENJ že naprav-
ljenih po vsakovrstni meri za

MOŠKE, MLADENIČE IN OTROKE.

Živinorejci!

Želite imeti najpotrebnejši
in najkoristnejši stroj za
vaš dom? Naročite si ta-
koj posnemalnik

„DIABOLO“

in pinje dolgoletno jamstvo, prodaja
tudi na obroke, zagotovljeni prvovrstni izdelki sve-
tovnoznane tovarne A. B. Pump Sep. - Štokholm -
Švedsko. **Iščemo zastopnike!**

Zahtevajte cenike in brezplačna pojasnila na naslov:

Vittorio Jonson - Gorica, via Contavalle 4-II (Casella 25).

Valuta — tuji denar.

Dne 12. novembra si dal ali dobil za:

1 dolar	19.08 lir
1 angl. funt	92.82 lir
100 dinarjev	33.88 lir
100 šilingov (avstr.)	269.60 lir
100 čeških kron	56.68 lir
100 nemških mark	455.20 lir
100 švic. frankov	370.75 lir
100 franc. frankov	74.96 lir
100 belga	266.35 lir
Beneške obveznice	76.75 lir
»Consolidato«	81.05 lir

Loterijske številke

dne 8. novembra 1930.

Bari	80	68	33	47	38
Florenca	26	22	30	9	60
Milan	22	66	43	14	21
Neapolj	61	90	72	33	47
Palermo	90	46	34	26	75
Rim	9	86	62	25	44
Turin	79	22	63	43	52
Benetke	72	87	20	3	47

Semnji v prihodnjem tednu.

Ponedeljek, 17. nov.: Bistrica, Kurbad, Motovun.

Četrtek, 20. nov.: Buzet, Vipava, Bazovica.

Petek, 21. nov.: Sv. Lucija ob Soči.

Sobota, 22. nov.: Sežana.

TOLMIN.

**Preizkušeni
zobni zdravnik
ROBERT BERKA**
**SPREJEMA
kot doslej
vsako redeljo pri
drju Serjunu v Tolminu,
ostale dni pa
v GORICI, Corso Verdi 36.**

Izšel je

„VEDEŽ“

za leto 1931.

LETNIK XV.

Dobiva se:

v knjigarni-papirnici
Stoka, Trieste, Via Milano 37,
v knjigarni-papirnici Cumar,
Gorizia, Via Arcivescovado 5,
poleg restavracije »Cervo d'Oro«
(pri »Jelenu«) in pri vseh trgov-
cih na deželi.

Cenj. trgovci goriškega okraja
dobivajo »Vedež« v razprodajo
z istim popustom, kakor od za-
ložnika v knjigarni-papirnici I.
Cumar — Gorizia, Via Arci-
vescovado 5.

Mali oglasi.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 lro, najmanj 5 lro. — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Če je navedeno posebno geslo, pošljite ponudbe ali odgovore v zaprtem ovitku, na katerem je navedeno geslo.

Edini pooblaščenec za nabiranje oglasov za naš list v tržaški občini, starih pokrajinah Italije in v Jugoslaviji je Pubblicità G. Cehovin, Trst, viale XX Settembre 65, tel. 83—34.

Čreva: če rabiš čreva za klobasice, salame itd., obrni se na »Industria budella«, Gorica, via del Macello štev. 46, kjer dobiš zajamčeno blago.

Vsakovrstni darovi za birmo po nizkih cenah. Kupujemo rabljeno zlato in srebro po najboljši ceni. »Moderna zlatarna«, Corso Verdi 13, Gorica, (nasproti novega zelenjadnega trga).

Žaga Amedeo Villat, Gorica, Campagnuzza, kupuje vsakovrstne hlode, drva in gozdove.

Zdravilne posebnosti. Lekarna G. Castellano, last F. Bolaffio, Trst, via Belli, vogel via dell'Istria 7, tel. 64—85.

Proti zastaranemu revmatizmu, trganju po udih, bolečinam v križu in plečah služi preizkušeno mazilo: »Menthosalyt«. Velika tuba stane 8 lir. Cibejeva lekarna v Trstu, Piazza S. Francesco (blizu nove sodnijske palače).

Pohištvo nudi širom naše dežele znane industrija pohištva Štefan Gomišček, Solkan 280. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

Idrija: urar in zlatar F. Keber sprejema vsakovrstna popravila; razven tega ima bogato zalogo švicarskih ur, pristne znamke »Omega«, »Langines«, »Zenith«, lepih poročnih prstanov in raznovrstnih daril, vse po močno znižanih cenah.

Pozor novoporočenci! Na prodaj imam 2 spalni sobi iz topolovega lesa, s polnimi vrati; delo zajamčeno, cena po dogovoru. — Ivan Filipič, mizar — Dutovlje 69.

501 Fiat, torpedon s 4 sedeži, z brezhibnim tekmi in 5 na novo prevlečenimi gumami prodam za 5.000 lir. Za pojasnila se obrnite na: G. Carlotto — Gorica, Piazza Cavour 3.

Gnjati (pršute) s slanino kupi v vsaki množini po najvišji ceni L. Komel, Gorica, trg sv. Antona 5. Dospelo so mi pristne kranjske klobase.

Posojila na vknjižbo s 6% obrestmi (z amortizacijsko kvoto, obrestmi in državnim prispevkom po 8.80% na leto) in na odplačevanje v 10—25 letih, posojila po 6 1/2% do 6 3/4% za dobo 2 ali več let, agrarna posojila po 5 3/4% za nakup živine ter posojila po 4% za zidanje kmečkih poslopij, hlevov, gnojišč itd. Rešitev vojne odškodnine in rekvizicije ter sestavljanje prošelj za 15 do 30-letno odplačevanje primanjkljajev (scopertur) pri zavodih o priliki zidanja hiš za vojno odškodnino na podlagi pred kratkim razglašenege zakona z dne 18. oktobra 1930., preskrbi najhitreje Anton Trampuž, sodni ofic. v pok. v Gorici, via Garibaldi 20/I.

126 Žnidersčičevih panjev čebel prodam. Družine močne, zadosti zaloge. Naslov je pri upravi.

Babica iz Trsta, Slovenka, z večletno izkušnostjo, bi sprejela stalno mesto na deželi. Naslov pove uprava.

Vajenca za dimnikarsko obrt, poštenih staršev iščem. Naslov pove uprava.

Naznanjava, da sva prevzela mlin in žago na Vipavi v Peklu (Rihenberg). Delo solidno in po najnižji ceni. — Filip Zega, Branica; Miroslav Kovač, Lokavec.

Slovenski fant, 26 let star, želi znanja z dobrim, zdravim slovenskim dekletom ali vdovo ne čez 24 let staro, ki bi bila pripravljena se poročiti v inozemstvo. Naslov in slika je na vpogled pri upravi.

Prodaja se kmečko posestvo: hiša, zemljišče, gozd in kamolom v Velikem Repnu za 18.000 lir, plačilo tudi na obroke. Natančnejša pojasnila dobite v Trstu, via Torre Bianca 19/I.

Iščem dva učenca, močna in zdrava za mešarsko obrt. Naslov pove uprava.

Prodajam novo spalno sobo iz trdega lesa. Cena po dogovoru. — Osp 68 (Trst).

Kupim star gepelj, ki je še rabljiv. — Naslov je pri upravi.

Renčelj Josip — Sežana 183 ima na prodaj po zmernih cenah cepljene trte (bilfe) ter mlade cepljene jablane in hruške.

Ženitna ponudba. V inozemstvu živeč odvetnik iz Julijske Krajine bi v svrhu ženitve rad navezal korespondenco z gospodično iz Julijske Krajine, ki naj bi po možnosti imela tudi nekaj dote. Resnost zajamčena. Morebitni dopisi na upravo lista pod naslovom »Bodočnost«.

Krojači,

šivilje,

nešivilje.

PO BOŽIČU VELIKI TEČAJI PRIKROJEVANJA na Stokovnem krojnem učilišču, Ljubljana, Stari trg 19, odobrenem od obrtnega oblastva.

Z našim preizkušenim krojem si pridobite eksistenco. Za krojače se bo poučevalo krojenje moških oblek, uniform; za šivilje damsko krojenje, modeliranje, perilo in otroške obleke po najnovejših vzorcih za l. 1931. Za one, ki nameravajo v Ameriko, poseben način krojenja, ki se uporablja v Ameriki.

V kratkem odide lastnik zavoda v Pariz in prinese najnovejše vzorce. Način učenja je lahek, tako da se vsak tekom 3 ali 6 tedenskega tečaja priuči popolni strokovni izobrazbi. Ako se več udeležencev prikladi iz enega okraja, se jim honorar znatno zniža. Revnejšim znižamo.

Posetnikom priskrbimo dovoljenje za bivanje in službo.

Za odgovor priložite znamko.

Lahek motor, 175 cm³, znamke M. M.

ki lahko vozi brez dovoljenja in brez tablice, za šport in velike ture, se prodaja na obroke. Porabi zelo malo bencina. — Vprašajte za cenik. — Edini zastopnik je U. Barbolini. — Delavnica je v Trstu, Viale Regina Elena, št. 27.

„Magazzini del Popolo“

via Garibaldi 6 - GORIZIA - via Garibaldi 6

Novi dohodi zimskega blaga!

Pozor!

V ponedeljek ob 9. uri se začne prodaja po cenah, kakršnih še ni bilo

ODDELEK BOMBAŽEVINE:

Madapolan »Rinascente« . . .	prej L 2.50, sedaj L 1.90
Madapolan 80 cm visok . . .	prej L 2.—, sedaj L 1.50
Platno »Madonna« . . .	prej L 3.20, sedaj L 2.20
Platno družinsko iz zvite niti . . .	prej L 3.50, sedaj L 2.60
Širting za neveste . . .	prej L 3.60, sedaj L 2.90
Jajčna kožica, posebna . . .	prej L 3.60, sedaj L 2.90
Jajčna kožica, »Mahè« . . .	prej L 4.50, sedaj L 3.60
Platno za rjuhe, 150 cm visoko . . .	prej L 4.20, sedaj L 3.60
Platno za rjuhe, 150 cm visoko . . .	prej L 5.50, sedaj L 4.20
Platno »Madonna« iz zvite niti . . .	prej L 5.60, sedaj L 4.80
»Dovlas« težji 150 cm . . .	prej L 6.20, sedaj L 5.20
Platno, druž. iz zv. niti 180 cm . . .	prej L 6.90, sedaj L 5.60
Platno, druž. iz zv. niti 270 cm . . .	prej L 11.90, sedaj L 9.80
Zefir za srajce . . .	prej L 2.90, sedaj L 2.25
»Borgo Cormons« . . .	prej L 3.20, sedaj L 2.25
»Borgo Cormons« iz zv. niti, težje . . .	prej L 4.50, sedaj L 2.90
Saten 120 cm . . .	prej L 4.90, sedaj L 3.60
Saten 130 cm . . .	prej L 5.80, sedaj L 4.90
Saten, poseben 140 cm . . .	prej L 6.90, sedaj L 5.60
Saten, raznobarven . . .	prej L 5.60, sedaj L 3.80
Prtenina 120 cm . . .	prej L 5.50, sedaj L 3.90
Prtenina 150 cm . . .	prej L 5.50, sedaj L 4.20
Prtenina barvana 150 cm . . .	prej L 7.50, sedaj L 5.90
Kuh. brisače iz konopljevine . . .	prej L 3.60, sedaj L 2.90
Dvonitnik težji za hlače . . .	prej L 10.—, sedaj L 6.90
Trliš za žimnice . . .	prej L 4.90, sedaj L 3.90

ODDELEK VOLNENINE:

Flanela barvana . . .	prej L 2.60, sedaj L 1.90
Frštanj. blago posebno tkano . . .	prej L 3.90, sedaj L 2.90
Frštanj, z dvojnim licem . . .	prej L 3.60, sedaj L 2.90
Flanela težja, z dvojnim licem . . .	prej L 4.90, sedaj L 3.90
Žamet »Cord« za moške . . .	prej L 9.50, sedaj L 6.90
Moške srajce iz flanele . . .	prej L 14.—, sedaj L 10.—
Volnene ogrinjalke . . .	prej L 15.—, sedaj L 10.90

ODDELEK DROBNARIJE:

Ženski žepni robci . . .	prej L 0.40, sedaj L 0.20
Moški žepni robci . . .	prej L 0.80, sedaj L 0.40
Brisače . . .	prej L 2.50, sedaj L 1.20
Brisače gobaste . . .	prej L 3.90, sedaj L 1.90
Ženske srajce . . .	prej L 4.50, sedaj L 3.20
Ženske srajce vezene . . .	prej L 5.90, sedaj L 4.60
Kombineji . . .	prej L 8.50, sedaj L 6.—
Moške nogavice . . .	prej L 1.20, sedaj L 0.80
Moške nogavice, »grisetto« . . .	prej L 1.90, sedaj L 1.20
Moške nogavice, težje . . .	prej L 2.50, sedaj L 1.40
Gamaše iz feltra . . .	prej L 12.50, sedaj L 7.40
Ženske nogavice . . .	prej L 1.50, sedaj L 0.90
Ženske nogavice iz niti . . .	prej L 3.50, sedaj L 2.60
Ženske nog. iz kamelje dlake . . .	prej L 2.90, sedaj L 1.90
Obposteljne preproge . . .	
»Smirne« 45 × 90 . . .	prej L 10.50, sedaj L 6.60
Volnene odeje . . .	od L 17.50 naprej

Velikanska izbira blaga za moške in ženske, frštanjastih maj in spodnjih hlač pulower-jev, volne „Scutari“ za žimnice itd. itd.

Za ženine in neveste posebne cene!

Izkoristite priliko!

Izkoristite priliko!

„Magazzini del Popolo“

Gorica, via Garibaldi 6